

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

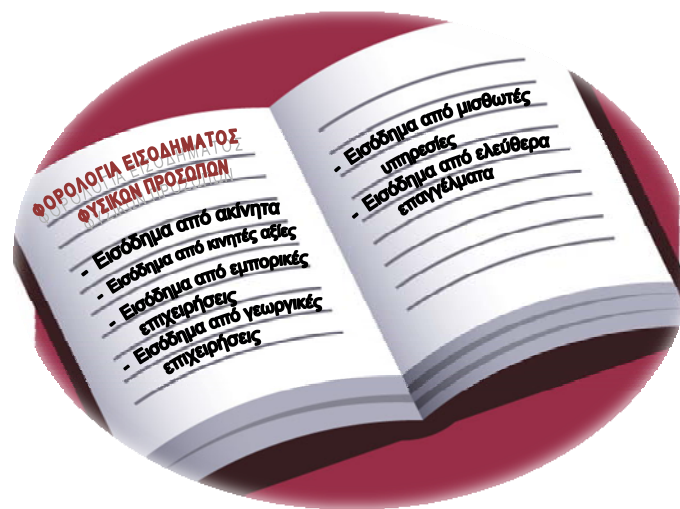
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΔΕΛΑΚΟΒΙΑ

**ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εισηγητής: Σταύρος Τσιμπούκης

Ηράκλειο
Οκτώβριος 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ -----	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο -----	7
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ-----	7
1.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ-----	7
1.2 ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ-----	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο -----	14
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ-----	14
2.1 Τι θεωρείται εισόδημα από ακίνητα.-----	14
2.2 Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων.-----	14
2.3 Κτήση του εισοδήματος.-----	16
2.4 Ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα.-----	17
2.5 Καθαρό εισόδημα από ακίνητα.-----	21
2.6 Αυτοτελής φορολόγηση εισοδήματος από ακίνητα.-----	22
2.7 Δικαιολογητικά για την έκπτωση από το εισόδημα που αποκτάται από ακίνητα.-----	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο -----	25
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ-----	25
3.1 Τι θεωρείται εισόδημα από κινητές αξίες.-----	25
3.2 Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων .-----	27
3.3 Τρόπος δήλωσης των κερδών από αγοραπωλησίες μετοχών.-----	28
3.4 Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από κινητές αξίες.-----	29
3.5 Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα από κινητές αξίες.-----	30
3.6 Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από κινητές αξίες .-----	31
3.7 Χρόνος και απόδοση της παρακράτησης φόρου.-----	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο -----	33
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-----	33
4.1 Έννοια και κτήση εισοδήματος.-----	33
4.2 Από ποιους θεωρείται ότι αποκτήθηκε το κέρδος από εμπορικές επιχειρήσεις.-----	35
4.3 Διαχειριστική περίοδος.-----	35
4.4 Ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.-----	36
4.5 Προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων των εμπορικών επιχειρήσεων.-----	38
4.6 Λογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος.-----	39
4.7 Έκπτωση δαπανών χωρίς δικαιολογητικά από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης.-----	43
4.8 Εξωλογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος.-----	44
4.9 Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.-----	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο -----	49
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-----	49
5.1 Τι είναι εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.-----	49
5.2 Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.-----	49
5.3 Προσδιορισμός καθαρού γεωργικού εισοδήματος.-----	50
5.4 Εκπτώσεις και απαλλαγές του εισοδήματος από γεωργικές-----	54

<i>επιχειρήσεις.</i> -----	54
5.5 <i>Κυρώσεις σε όσους δεν δηλώνουν το γεωργικό εισόδημα.</i> -----	55
5.6 <i>Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από γεωργικές</i> -----	56
<i>επιχειρήσεις.</i> -----	56
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ -----	57
6.1 <i>Έννοια και κτήση.</i> -----	57
6.2 <i>Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος.</i> -----	58
6.3 <i>Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα.</i> -----	59
6.4 <i>Αυτοτελείς φορολογία.</i> -----	60
6.5 <i>Υποβολή ετήσιας οριστικής δήλωσης Φ.Μ.Υ.</i> -----	61
6.6 <i>Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.</i> -----	61
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο -----	64
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ -----	64
7.1 <i>Τι είναι εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα.</i> -----	64
7.2 <i>Χρόνος κτήσης του εισοδήματος.</i> -----	65
7.3 <i>Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα από ελεύθερα</i> -----	66
<i>επαγγέλματα.</i> -----	66
7.4 <i>Τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος.</i> -----	67
7.5 <i>Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από αμοιβές ελευθερίων</i> -----	69
<i>επαγγελμάτων.</i> -----	69
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο -----	70
ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ -----	70
8.1 <i>Εκπτώσεις φόρου.</i> -----	70
8.2 <i>Πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν τους φορολογούμενους.</i> -----	70
8.3 <i>Εκπτώσεις αφορολόγητων ποσών.</i> -----	72
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο -----	82
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ -----	82
9.1 <i>Υπολογισμός του φόρου.</i> -----	83
9.2 <i>Συμπληρωματικός φόρος ακινήτων.</i> -----	85
9.3 <i>Ειδικός υπολογισμός φόρου.</i> -----	85
9.4 <i>Τελικές εκπτώσεις φόρου.</i> -----	86
9.5 <i>Καταβολή του φόρου.</i> -----	87
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο -----	87
ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ -----	87
10.1 <i>Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης.</i> -----	87
10.2 <i>Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή όχι φορολογητέου εισοδήματος.</i> -----	89
10.3 <i>Υπόχρεοι υποβολής δήλωσης για τα εισοδήματα της συζύγου και των ανήλικων παιδιών.</i> -----	90
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11^ο -----	92
ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ -----	92
11.1 <i>Πως και πότε υποβάλλεται η δήλωση.</i> -----	92
11.2 <i>Η δικαιολόγηση των τεκμηρίων.</i> -----	95
11.3 <i>Ανάκληση της δήλωσης.</i> -----	97
11.4 <i>Αρμόδιος προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής</i> -----	98
<i>Υπηρεσίας.</i> -----	98
11.5 <i>Αλλαγή κατοικίας ή έδρας.</i> -----	99
11.6 <i>Δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται.</i> -----	100
11.7 <i>Προκαταβολή φόρου.</i> -----	100
11.8 <i>Μείωση προκαταβλητέου φόρου.</i> -----	101
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ -----	103

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ιστορική αναδρομή φορολογίας εισοδήματος.

Η φορολογία του προσωπικού συνολικού εισοδήματος εισάγεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα το έτος 1909 και ύστερα το έτος 1917, έχουμε τον φόρο εκτάκτων κερδών. Δεν μπορούμε όμως να πούμε ότι υπάρχει μέχρι τότε στην Ελλάδα σχετική νομοθεσία για την φορολογία εισοδήματος. Μετά το 1919 και με το νόμο 1640 περί φορολογίας καθαρών προσόδων έχουμε για πρώτη φορά φορολογία όλων γενικά των εισοδημάτων. Έτσι με το νόμο 1640 καθιερώνεται ο μικτός τύπος φορολογίας εισοδήματος. Ο νόμος 1640/19 θεωρείται από τους κυριότερους φορολογικούς νόμους και χαρακτηρίζεται για τον δίκαιο και εύστοχο φορολογικό του χαρακτήρα. Το 1955 άλλαξε το μέχρι τότε ισχύον φορολογικό καθεστώς με την θέσπιση του νομοθετικού διατάγματος 3323/55 που αφορά την φορολογία των φυσικών προσώπων με το οποίο καθιερώνεται ο προσωπικός και προοδευτικός φόρος στο συνολικό καθαρό εισόδημα, ο ονομαζόμενος ενιαίος φόρος. Ο νόμος 3323/55 τροποποιήθηκε ή συμπληρώθηκε από τους νόμους 820/78, 1828/89, 1882/90, 1914/90, 2238/94, 2753/99.

Τα σύγχρονα κράτη, επιβάλλουν φόρους για δημοσιονομικούς και κοινωνικοοικονομικούς σκοπούς. Με την επιβολή των φόρων και κυρίως του φόρου εισοδήματος επιτυγχάνεται και η κοινωνική σκοπιμότητα των φόρων, η οποία συμβάλλει στη "δικαιότερη κατανομή του πλούτου και την άμβλυνση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων μεταξύ των πολιτών". Η φορολογία των φυσικών και νομικών προσώπων είναι το "εργαλείο" που διαθέτει η Κυβέρνηση ενός Κράτους, προκειμένου να συγκεντρώσει έσοδα και να μπορέσει να ασκήσει το κυβερνητικό της έργο. Η φορολόγηση του εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων αποτελεί για το κράτος σήμερα την κυριότερη πηγή των εσόδων του. Από την άλλη όψη του νομίσματος βρίσκονται οι δαπάνες (το κόστος εκτέλεσης του κυβερνητικού έργου) που στηρίζονται στους πόρους που αποκομίζει το κράτος με τη φορολογική πολιτική που αποφασίζει να εφαρμόσει.

2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.

Η Φορολόγηση του εισοδήματος φυσικών προσώπων καθορίζεται από το Ν.Δ. 3323/55 το οποίο ισχύει σήμερα με διάφορες συμπληρώσεις και τροποποιήσεις. Τα χαρακτηριστικά αυτού του Ν.Δ. είναι :

1) Η φορολογία είναι υποχρεωτική, όλοι οι πολίτες δηλαδή υπόκεινται στο φόρο με περιορισμένες εξαιρέσεις φορολογικών απαλλαγών για λόγους γενικότερης κοινωνικής πολιτικής.

2) Ο φόρος που επιβάλλεται στα φυσικά πρόσωπα είναι προσωπικός και προοδευτικός. Επιβάλλεται στο συνολικό εισόδημα κάθε προσώπου και κάθε πολίτης συνεισφέρει ανάλογα με το εισόδημα του. Τα φυσικά πρόσωπα δηλαδή με υψηλά εισοδήματα πληρώνουν περισσότερο φόρο από τα φυσικά πρόσωπα με χαμηλότερο εισόδημα.

3) Έχουμε γενίκευση του συστήματος της προκαταβολής του φόρου. Με τον τρόπο αυτό αντιμετωπίζεται ο πληθωρισμός, ο οποίος αχρηστεύει ένα μέρος του εισοδήματος. Επίσης, με το σύστημα της προκαταβολής του φόρου, ο προκαταβαλλόμενος φόρος στο τέλος συμψηφίζεται με τον φόρο της οριστικής- τελικής δήλωσης.

4) Οι σύζυγοι υποβάλλουν ενιαία δήλωση, ανεξάρτητα από την πηγή που προέρχονται τα εισοδήματά τους. Ο φόρος όμως υπολογίζεται χωριστά για κάθε σύζυγο ανάλογα με τα εισοδήματά του.

5) Καθιερώνεται κυρίως για τα φυσικά πρόσωπα ένα αφορολόγητο ποσό ως ελάχιστο όριο συντήρησης, το οποίο προσαυξάνεται ανάλογα με τα οικογενειακά βάρη που έχει ο φορολογούμενος. Το ποσό αυτό εκπίπτει, δεν φορολογείται δηλαδή, από το συνολικό του εισόδημα.

6) Τα εισοδήματα κατατάσσονται σε διάφορες κατηγορίες και ανάλογα με την πηγή προέλευσής τους έχουν ευνοϊκή ή όχι μεταχείριση. Τα εισοδήματα που προέρχονται από εργασία (μισθωτοί, ελεύθεροι επαγγελματίες) έχουν ευνοϊκή

μεταχείριση επειδή αποκτώνται με κόπο. Αντίθετα, τα εισοδήματα που αποκτώνται με λιγότερο κόπο όπως αυτά που προέρχονται από το κεφάλαιο (ακίνητα, κινητές αξίες) έχουν συμπληρωματικό φόρο και υφίστανται μεγαλύτερη επιβάρυνση.

7) Έχουμε καθιέρωση του συστήματος παρακράτησης του φόρου στην πηγή. Αυτό εξασφαλίζει στο Δημόσιο την γρήγορη και ανέξοδη είσπραξη του φόρου.

8) Επεκτείνεται ο φόρος και στα γεωργικά εισοδήματα τα οποία σύμφωνα με το νόμο 1640/19 δεν υπάγονταν στο φόρο των αναλυτικών κατηγοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

1.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

1. Πηγές του εισοδήματος.

Το εισόδημα ανάλογα με την πηγή προελεύσεως του διακρίνεται σε :

A-B) Εισόδημα από ακίνητα.

Γ) Εισόδημα από κινητές αξίες.

Δ) Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.

E) Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.

ΣΤ) Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

Z) Εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα και από κάθε άλλη πηγή η οποία δεν αναφέρεται στις πιο πάνω περιπτώσεις.

Η διάκριση του εισοδήματος σε κατηγορίες είναι σημαντική προκειμένου κάθε κατηγορία να έχει ιδιαίτερη φορολογική μεταχείριση.

Τα εισοδήματα των πηγών A, B και Γ προέρχονται από το κεφάλαιο. Τα εισοδήματα των πηγών Δ και E προέρχονται από τη συνεργασία εργασίας και κεφαλαίου. Τα εισοδήματα των πηγών ΣΤ και Z προέρχονται από την προσωπική εργασία.

Για να βρεθεί το συνολικό εισόδημα, αθροίζονται τα επιμέρους εισοδήματα των κατηγοριών A έως και Z τα οποία αποκτώνται από κάθε φυσικό πρόσωπο. Κατά την άθροιση αυτή συμψηφίζονται τα θετικά και αρνητικά στοιχεία των επιμέρους εισοδημάτων. Ως αρνητικό στοιχείο εισοδήματος από πηγή που βρίσκεται στην αλλοδαπή συμψηφίζεται μόνο με θετικά εισοδήματα του φορολογούμενου που προκύπτουν στην αλλοδαπή.

2. Διακρίσεις του εισοδήματος.

Το εισόδημα το διακρίνουμε σε καθαρό και ακαθάριστο. Ακαθάριστο είναι το εισόδημα που αποκτήθηκε χωρίς να έχουν αφαιρεθεί οι δαπάνες που χρειάστηκαν για την παραγωγή του.

Καθαρό εισόδημα είναι το εισόδημα που προκύπτει εάν από το ακαθάριστο εισόδημα αφαιρέσουμε τις δαπάνες που χρειάστηκαν να γίνουν για την παραγωγή του. Τέτοιες δαπάνες είναι : αποσβέσεις, επισκευές, γενικά έξοδα διαχείρισης (τηλέφωνο, ύδρευση, φωτισμός, ασφάλιστρα) κ.τ.λ.

3. Φορολογητέο εισόδημα.

Μέχρι να υπολογιστεί το ποσό που θα υπαχθεί τελικά σε φορολόγηση, το εισόδημα διέρχεται από τα ακόλουθα στάδια :

- 1.** Υπολογίζεται το συνολικό ακαθάριστο εισόδημα του φορολογούμενου, για να γίνει αυτό υπολογίζονται όλα τα ακαθάριστα εισοδήματα του φορολογούμενου από κάθε πηγή.
- 2.** Από το συνολικό ακαθάριστο εισόδημα εξαιρείται εκείνο το τμήμα για το οποίο υπάρχει προσωπική ή πραγματική απαλλαγή.
- 3.** Για την εξεύρεση του καθαρού θετικού ή αρνητικού εισοδήματος κάθε πηγής, αφαιρούνται από τα ακαθάριστα εισοδήματα κάθε πηγής οι δαπάνες απόκτησης τους.
- 4.** Αθροίζονται τα καθαρά εισοδήματα κάθε πηγής για να βρεθεί το συνολικό καθαρό εισόδημα.
- 5.** Αφαιρούνται οι ειδικές μειώσεις που ισχύουν κάθε φορά για τα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες.

6. Αφαιρούνται οι εκπτώσεις που προβλέπονται από το νόμο (έξοδα ιατρικής περίθαλψης, τόκοι στεγαστικών δανείων, οικογενειακά βάρη, κ.τ.λ.).

Το υπόλοιπο που μένει μετά από αυτά είναι το συνολικό φορολογητέο εισόδημα.

1.2 ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

1. Αντικείμενο φόρου.

Από το οικονομικό έτος 1955-56 και έπειτα επιβάλλεται φόρος στο συνολικό καθαρό εισόδημα που προκύπτει είτε στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό από φυσικό πρόσωπο.

Με την προϋπόθεση ότι συντρέχουν οι παρακάτω λόγοι :

- Φορολογείται οποιοδήποτε εισόδημα προέκυψε στην Ελλάδα από φυσικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια και τον τόπο κατοικίας ή διαμονής του φυσικού προσώπου.
- Το εισόδημα που αποκτήθηκε στο εξωτερικό από φυσικό πρόσωπο που κατοικεί στην Ελλάδα ανεξάρτητα από την ιθαγένεια του.

Το εισόδημα που αποκτάται λοιπόν στην Ελλάδα φορολογείται οπωσδήποτε, ενώ το εισόδημα που προκύπτει στην αλλοδαπή φορολογείται μόνο αν ο εισοδηματίας κατοικεί στην Ελλάδα. Αντικείμενο λοιπόν του φόρου εισοδήματος είναι το συνολικό καθαρό εισόδημα που απέκτησε κάθε φυσικό πρόσωπο το προηγούμενο της φορολογίας οικονομικό έτος.

Κάθε εισόδημα για το οποίο ο εισοδηματίας έχει δικαίωμα είσπραξης, υποβάλλεται σε φορολόγηση ανεξάρτητα από το αν εισπράχθηκε ή όχι, π.χ. ένας μισθωτός θα φορολογηθεί για τους δεδουλευμένους μισθούς ενός έτους ανεξάρτητα αν ο εργοδότης κατέβαλε ή όχι τους μισθούς.

2. Υποκείμενο φόρου.

Στη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων υπόκεινται :

- ✓ Κάθε πρόσωπο που έχει πραγματοποιήσει εισοδήματα στην Ελλάδα ανεξάρτητα από την ιθαγένεια που έχει και τον τόπο κατοικίας ή διαμονής του.
- ✓ Κάθε πρόσωπο που πραγματοποίησε εισοδήματα στην αλλοδαπή αλλά κατοικεί στην Ελλάδα π.χ. Έλληνας ή αλλοδαπός που κατοικεί στην Ελλάδα εισπράττει ενοίκια από ακίνητα που έχει στην Γερμανία, αυτά τα εισοδήματα θα φορολογηθούν στην Ελλάδα.
- ✓ Τα εισοδήματα που προέρχονται από κληρονομιά της οποίας όμως οι δικαιούχοι είναι άγνωστοι ή δεν είναι βέβαιο ότι έχουν αποδεχθεί την κληρονομιά. Αυτή η κληρονομιά ονομάζεται “σχολάζουσα κληρονομιά” και ο νόμος τη θεωρεί σαν φυσικό πρόσωπο. Σαν κατοικία θεωρείται ο τόπος όπου μόνιμα κάποιος έχει εγκατασταθεί ενώ διαμονή είναι ο τόπος όπου έχει κάποιος εγκατασταθεί προσωρινά. Στο εμπόριο θεωρείται σαν ειδική κατοικία ο τόπος όπου ασκεί το εμπόριο του.
- ✓ Οι έμμισθοι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή θεωρείται ότι κατοικούν στην Ελλάδα.

3. Άμεση Φορολόγηση

Η άμεση φορολόγηση είναι ο πιο καθιερωμένος και αξιοκρατικός τρόπος φορολόγησης των φυσικών προσώπων και νομικών προσώπων. Όσο πιο υψηλό είναι το ποσοστό συγκέντρωσης εσόδων από αυτό τον τρόπο φορολόγησης, έναντι της έμμεσης, τόσο πιο υγιές και αξιοκρατικό είναι το φορολογικό σύστημα μιας χώρας. Αυτό συμβαίνει διότι η άμεση φορολόγηση ασκείται με βάση κάποιες κλίμακες που καθορίζονται κάθε χρόνο από το Υπουργείο Οικονομικών κάθε χώρας και ανάλογα με τις κλίμακες αυτές οφείλει να φορολογεί πιο ήπια τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις και πιο επιθετικά τις ανώτερες.

4. Έμμεση Φορολόγηση

Η έμμεση φορολόγηση στηρίζεται στο σκεπτικό άντλησης εσόδων σε περιπτώσεις που δεν είναι αυτό εφικτό ή εύκολο μέσω των κλιμάκων της άμεσης. Παραδείγματα έμμεσης φορολόγησης αποτελούν ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), ο φόρος κύκλου εργασιών (πλην ΦΠΑ), ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων, τέλη χαρτοσήμου, φόρος μεταβίβασης ακινήτων και φόρος μεγάλης ακινήτου περιουσίας (ΦΜΑΠ). Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό της έμμεσης φορολόγησης έναντι της άμεσης στο σύνολο των κρατικών εσόδων, τόσο πιο αδύναμο είναι το φορολογικό σύστημα της χώρας.

5. Διπλή Φορολόγηση

Διπλή φορολόγηση για την ίδια συναλλακτική δραστηριότητα δε νοείται σε καμία περίπτωση. Εάν για κάποιο λόγο αυτό συμβεί, δικαιούται ο φορολογούμενος να το γνωστοποιήσει και να ζητήσει συμψηφισμό του καταβληθέντος φόρου. Περιπτώσεις διπλής φορολόγησης προκύπτουν συνήθως όταν ένα πρόσωπο διενεργεί συναλλακτικές δραστηριότητες και στη χώρα μόνιμης κατοικίας του και σε άλλη χώρα. Για την αποφυγή του φαινομένου αυτού το κράτος έχει προβλέψει ασφαλιστικές δικλείδες. Επίσης αξίζει να σημειωθεί πως όταν σε μία συναλλαγή επιβάλλεται φόρος, δεν είναι δυνατόν για την ίδια συναλλαγή να επιβληθεί τέλος ή χαρτόσημο και το αντίστροφο. Για παράδειγμα, στην αγορά κατοικιών καταβάλλεται φόρος, ενώ στην ενοικίαση χαρτόσημο (το οποίο σταδιακά καταργείται).

6. Φορολογία με βάση τα αντικειμενικά κριτήρια.

Το σύστημα των αντικειμενικών κριτηρίων που επιβλήθηκε πριν μερικά χρόνια, δημιούργησε πολλές αντιδράσεις γιατί προξένησε πολλές αδικίες σε κατηγορίες επιτηδευματιών στις οποίες εφαρμόστηκε (ελεύθερους επαγγελματίες, οικοδομικά επαγγέλματα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις, κ.α.), ενώ άλλες κατηγορίες (μεγαλοδικηγόρων, μεγαλογιατρών, κ.α.) τις αντιμετώπισε (έστω από αδυναμία) γενναιόδωρα. Για να είμαστε όμως αντικειμενικοί θα πρέπει να σημειώσουμε ότι: οι ανωτέρω κατηγορίες δεν πλήρωναν φόρους ή εν πάση περιπτώσει δεν πλήρωναν βάσει

της φοροδοτικής ικανότητας τους. Έτσι τελικά συμπεραίνει κανείς ότι η επιβολή των κριτηρίων ήταν μια λύση ανάγκης που χρειαζόταν όμως πολλές βελτιώσεις.

A) Επιτηδευματίες που εφαρμόστηκε το σύστημα των αντικειμενικών κριτηρίων:

Σύμφωνα με το νόμο 2238/94 (άρθρα 33 και 51) και το Ν.2459/1997 (άρθρο 7) το σύστημα αυτό των αντικειμενικών κριτηρίων ίσχυσε:

- 1) Για ορισμένους ελεύθερους επαγγελματίες του άρθρου 45 του Ν.Δ. 3323/55.
- 2) Για τις εμπορικές επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία ή τηρούν βιβλία Α και Β κατηγορίας του Κ.Β.Σ.
- 3) Για τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, γιατί η φορολόγηση του αγροτικού εισοδήματος στη χώρα μας παρουσιάζει σημαντικές δυσκολίες κυρίως λόγω του μικρού μεγέθους αγροτικών εκμεταλλεύσεων.
- 4) Για τα οικοδομικά επαγγέλματα, στα οποία διαφεύγει μεγάλο ποσό φορολογητέας ύλης κι έτσι χάνει το Δημόσιο σημαντικά έσοδα.

B) Προσδιορισμός ελάχιστου καθαρού εισοδήματος.

Για να βρούμε το ελάχιστο καθαρό εισόδημα εφαρμόζουμε τον κατωτέρω μαθηματικό τύπο:

Ελάχιστο καθαρό εισόδημα = (Μισθωτική αξία + Εμπορική αμοιβή) X Συντελεστής εμπορικότητας X Συντελεστής απόδοσης

7. Φορολογία εισοδημάτων των συζύγων και των ανήλικων

τέκνων.

• Οι σύζυγοι είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν κοινή δήλωση για τα εισοδήματά τους. Ο φόρος όμως υπολογίζεται χωριστά για το εισόδημα του καθενός συζύγου. Σε περίπτωση που προκύψει αρνητικό αποτέλεσμα για το εισόδημα του ενός συζύγου δεν συμψηφίζεται με τα εισοδήματα του άλλου συζύγου.

• Το εισόδημα του ενός συζύγου, το οποίο προέρχεται από επιχείρηση που εξαρτάται οικονομικά από τον άλλο σύζυγο, προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου συζύγου και φορολογείται στο όνομα του.

• Όταν τα ανήλικα τέκνα αποκτούν εισόδημα, τότε το εισόδημα τους προστίθεται στο εισόδημα του γονέα που έχει το μεγαλύτερο συνολικό εισόδημα και φορολογείται στο όνομα του. Στην περίπτωση που οι γονείς έχουν ίσο ποσό συνολικού εισοδήματος, τότε το εισόδημα του ανήλικου τέκνου προστίθεται στο εισόδημα του πατέρα και φορολογείται στο όνομα του. Αν ο υπόχρεος γονέας δεν έχει τη γονική μέριμνα, το εισόδημα προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου γονέα και φορολογείται στο όνομα του.

• Το ανήλικο τέκνο έχει δική του φορολογική υποχρέωση όταν τα εισοδήματά του προκύπτουν :

- Από την παροχή προσωπικής εργασίας του τέκνου.
- Από συντάξεις που απονεμήθηκαν στο τέκνο, λόγω θανάτου του πατέρα ή της μητέρας.
- Από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από δωρεές ή γονικές παροχές, που έγιναν σε αυτό από γονέα του, ο οποίος έχει αποβιώσει κατά το χρόνο που προκύπτει το εισόδημα από τα περιουσιακά στοιχεία.
- Από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από κληρονομιά ή από δωρεά, με εξαίρεση τις γονικές παροχές και τις δωρεές που έγιναν σε αυτό από τους γονείς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

2.1 Τι θεωρείται εισόδημα από ακίνητα.

Στην έννοια του όρου γαίες που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, περιλαμβάνονται οι γαίες που καλλιεργούνται ή είναι φυτεμένες, τα δάση και οι δενδρώδεις εκτάσεις, τα λιβάδια και οι κάθε είδους βοσκήσιμες γαίες, τα μεταλλεία και λατομεία, οι πηγές, τα φρέατα, οι λίμνες και οι δεξαμενές, τα ιχθυοτροφεία καθώς και η κάθε άλλη έκταση γης, μαζί με τα στοιχεία που είναι στην επιφάνεια του εδάφους και τις κάθε είδους ύλες που είναι κάτω από αυτό.

Προκειμένου για εκμίσθωση ολόκληρης ή τμήματος οικοδομής μαζί με επίπλα ή μηχανήματα, στο εισόδημα συνυπολογίζεται και το τυχόν μίσθωμα των συνεκμισθούμενων επίπλων και μηχανημάτων.

2.2 Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων.

Α) Ως εισόδημα από ακίνητα λογίζεται :

1) Το εισόδημα από γήπεδα, ιδιαίτερα όταν αυτά χρησιμοποιούνται ως αποθήκες, εργοστάσια ή εργαστήρια ή χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, θεαμάτων, καφετειών, γυμναστηρίων και γενικά για κάθε άλλη χρήση.

2) Η αξία που έχει κατά το χρόνο της ανέγερσης της η οικοδομή που ανεγέρθηκε με δαπάνες του μισθωτή σε έδαφος του οποίου την κυριότητα έχει ο εκμισθωτής, αν μετά τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης του εδάφους η οικοδομή παραμένει στην κυριότητα του εκμισθωτή. Το ετήσιο εισόδημα εξευρίσκεται με διαίρεση του υπολοίπου, που προκύπτει μετά την αφαίρεση του τυχόν ανταλλάγματος, που έχει ορισθεί στη σύμβαση για τη μεταβίβαση της κυριότητας της οικοδομής, από την αξία

αυτής, κατά το χρόνο ανέγερσης της, σε μέρη ίσα με τον αριθμό των ετών κατά τα οποία διαρκεί η μίσθωση του εδάφους. Ως αξία της οικοδομής που έχει ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου λαμβάνεται η πραγματική αξία της οικοδομής, η οποία εξευρίσκεται από τα επίσημα βιβλία και λοιπά στοιχεία εκείνου που ανήγειρε την οικοδομή. Σε περίπτωση που δεν τηρούνται βιβλία ή αυτά που τηρούνται κρίνονται ανεπαρκή ή ανακριβή, καθώς και σε περίπτωση αμφισβήτησης από τον ενδιαφερόμενο της αξίας που υπολογίστηκε με αυτό τον τρόπο, αυτή καθορίζεται ύστερα από εκτίμηση που ενεργείται από των προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. και στη συνέχεια από τα διοικητικά δικαστήρια.

3) Σε περίπτωση υπεκμίσθωσης, αυτό που αποκτιέται από το μισθωτή.

4) Στις περιπτώσεις μισθώσεων διάρκειας μεγαλύτερης από εννέα έτη, για τις οποίες υπάρχει υποχρέωση μεταγραφής τους, καθώς επίσης και στις περιπτώσεις οικοδομών που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου, το εισόδημα που αποκτιέται από τον μισθωτή ή επιφανειούχο ή εμφυτευτή ή αυτόν που ανήγειρε τα κτίσματα της οικοδομής σε έδαφος κυριότητας τρίτου, είτε άμεσα από υπεκμίσθωση είτε έμμεσα από ιδιοχρησιμοποίηση.

5) Σε περίπτωση μεταβίβασης του δικαιώματος της επικαρπίας για ορισμένο χρόνο, ενός ή περισσοτέρων ακινήτων, σε ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα, το αντάλλαγμα που αποκτά ο κύριος ή επικαρπωτής του ακινήτου από την μεταβίβαση αυτή.

Για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος, το αντάλλαγμα αυτό διαιρείται σε μέρη ίσα προς τον αριθμό των πραγματικών ετών διάρκειας της επικαρπίας. Σε περίπτωση που το αντάλλαγμα αυτό είναι μικρότερο τουλάχιστον κατά 10% από την πραγματική αξία του δικαιώματος της επικαρπίας, κατά το χρόνο μεταβίβασης της, για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος λαμβάνεται η πραγματική αξία της επικαρπίας, διαιρούμενη σε μέρη ίσα με τον αριθμό των πραγματικών ετών διάρκειας της.

6) Το αντάλλαγμα που καταβάλλεται, κατόπιν συμφωνίας στον ιδιοκτήτη, νομέα, κ.τ.λ. δάσους για την παραχώρηση της εκμετάλλευσης του σε ποσοστό της δασικής παραγωγής, το οποίο υπολογίζεται κατά μονάδα βάρους ή όγκου επί της παραγωγής ή με άλλη παρόμοια αναλογία.

7) Το αντάλλαγμα το οποίο με οποιοδήποτε τρόπο υπολογίζεται και καταβάλλεται κατά συμφωνία ή κατά συνήθεια στον ιδιοκτήτη, νομέα, κ.τ.λ. σε ποσοστό της παραγωγής, για την παραχώρηση της εκμετάλλευσης των γαιών, εφόσον αυτός δεν συμμετέχει στις δαπάνες καλλιέργειας ή συγκομιδής των γεωργικών προϊόντων.

8) Στις περιπτώσεις των επιφανειών και εμφυτεύσεων που διατηρούνται, το εισόδημα που αποκτιέται από τον επιφανειούχο ή τον εμφυτευτή από εκμίσθωση των γαιών στις οποίες έχει το δικαίωμα του.

9) Το αντάλλαγμα που καταβάλλεται για την παραχώρηση χώρου για την τοποθέτηση φωτεινών επιγραφών και κάθε είδους διαφημίσεων.

B) Δεν λογίζεται ως εισόδημα από ακίνητα αυτό που προκύπτει :

1) Από βιομηχανοστάσια που ιδιοχρησιμοποιούνται, μαζί με τα παραρτήματα τους και τα εξαρτήματα, καθώς και με τις αποθήκες και τα οικόπεδα που είναι συνεχόμενα με αυτά και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση πρώτων υλών και για την πρώτη εναπόθεση των βιομηχανικών προϊόντων. Ως βιομηχανοστάσια θεωρούνται τα οικοδομήματα που έχουν ειδικά ανεγερθεί για τη λειτουργία βιομηχανίας, στα οποία έχουν μόνιμα προσαρμοστεί μηχανικές εγκαταστάσεις, καθώς και τα οικοδομήματα επεξεργασίας και συντήρησης καπνών σε φύλλα ή άλλων εξαγωγίμων γεωργικών προϊόντων.

2) Από οικοδομήματα που ιδιοχρησιμοποιούνται και τα οποία βρίσκονται μέσα ή έξω από αγροτικά κτήματα και χρησιμοποιούνται για την διεξαγωγή των έργων της γεωργικής, γενικά, επιχείρησης.

2.3 Κτήση του εισοδήματος.

Δύο περιπτώσεις υπάρχουν για να αποκτήσει κάποιος εισόδημα από ακίνητα:

- 1) Με την άμεση κτήση. Άμεση κτήση έχουμε στην περίπτωση που υπάρχει εκμίσθωση ή επίταξη των οικοδομών και ο εκμισθωτής εισπράττει μίσθωμα (ενοίκιο) ή αποζημίωση.
- 2) Με την έμμεση κτήση. Έμμεση κτήση έχουμε στην περίπτωση ιδιοκατοίκησης ή ιδιοχρησιμοποίησης της οικοδομής.

Στην πρώτη περίπτωση το εισόδημα είναι πραγματικό ενώ στην δεύτερη είναι τεκμαρτό δηλαδή υπολογιστικό. Η φορολογία του τεκμαρτού εισοδήματος από ιδιοκατοίκηση των οικοδομών επιβάλλεται για να υπάρχει φορολογική δικαιοσύνη και ισότητα. Αυτός που χρησιμοποιεί την δική του οικοδομή δεν λαμβάνει μίσθωμα αλλά ωφελείται εκείνο που θα πλήρωνε σε τρίτους για να νοικιάσει όμοια οικοδομή για την στέγαση του.

Σαν εισόδημα που αποκτήθηκε θεωρείται όχι το ποσό που εισπράχθηκε αλλά το ποσό το οποίο ο εισοδηματίας έχει δικαίωμα εισπραξής από τον μισθωτή. Ο εισοδηματίας στη φορολογική του δήλωση πρέπει να δηλώσει και τα δεδουλευμένα ενοίκια που δεν εισπράχθηκαν μέσα στο έτος. Στη μόνη περίπτωση που εισοδηματίας δεν δηλώνει τα δεδουλευμένα ανείσπρακτα ενοίκια είναι αν τα ενοίκια αυτά έχουν εκχωρηθεί στο δημόσιο χωρίς αντάλλαγμα.

Υποχρεωμένος να καταβάλλει φόρο για το εισόδημα της οικοδομής είναι αυτός που απολαμβάνει τις ωφέλειες της οικοδομής και όχι ο ιδιοκτήτης αυτής. Στην περίπτωση συνιδιοκτησίας υπόχρεος για το φόρο είναι κάθε συνιδιοκτήτης ανάλογα με το μερίδιο του εισοδήματος της οικοδομής που ανήκει σε αυτόν. Το τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοχρηση ή αυτοκαλλιέργεια γαιών δεν υπόκειται στο φόρο.

2.4 Ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα.

A) Ακαθάριστο εισόδημα από οικοδομές.

Ακαθάριστο εισόδημα από εκμισθωμένες οικοδομές, είναι το μίσθωμα, που συμφωνήθηκε μεταξύ του κυρίου της οικοδομής και του ενοικιαστή της, όπως αυτό προκύπτει, από το σχετικό μισθωτήριο ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο.

Αν η οικοδομή κατοικήθηκε από τον ιδιοκτήτη της, το ακαθάριστο εισόδημά της, δεν μπορεί, να είναι μικρότερο από τα 3,5% της αντικειμενικής αξίας της, όπως αυτή υπολογίζεται, με βάση τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Την κύρια επιφάνεια της οικοδομής στην οποία προστίθεται και ποσοστό 20% της επιφάνειας των αποθηκευτικών χώρων, καθώς και των χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, που υπάρχουν στην οικοδομή.

β) Την τιμή ζώνης, για τις περιοχές, που ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας ακινήτων, που ισχύουν την 1^η Ιανουαρίου του έτους πρόκυψης του εισοδήματος.

γ) Την τιμή εκκίνησης, που ισχύουν την 1^η Ιανουαρίου του έτους που προέκυψε το εισόδημα, για τις λοιπές περιοχές.

δ) Το διορθωτικό συντελεστή, ο οποίος ανάλογα με την τιμή ζώνης ή εκκίνησης της περιοχής, που βρίσκεται το ακίνητο, ορίζεται, ως εξής:

Τιμή ζώνης ή εκκίνησης για κάθε τ.μ.	Συντελεστής
Ως 150.000 δρχ.	1,10
Από 150.001 ως 250.000	1,20
Από 250.001 ως 400.000	1,30
Από 400.001 και άνω	1,40

ε) Το συντελεστή παλαιότητας, ο οποίος ανά πενταετία και οι τιμές του οποίου έχουν ως ακολούθως:

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΑΛΑΙΟΤΗΤΑΣ	
1 - 5 χρόνια	0,90
6 - 10 "	0,80
11 - 15 "	0,75
16 - 20 "	0,70
21 - 25 "	0,65
26 χρόνια και άνω	0,60

Στις περιπτώσεις ιδιόχρησης της οικοδομής ή παραχώρησής της, για κατοίκηση ή χρησιμοποίηση με άλλο τρόπο από τρίτο, χωρίς αντάλλαγμα, το ακαθάριστο εισόδημα μπορεί να προσδιοριστεί με σύγκριση της οικοδομής αυτής με άλλες οικοδομές που εκμισθώνονται.

Το ακαθάριστο εισόδημα, που καθορίζεται, με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5%, ούτε να είναι μικρότερο από το 3,5% της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, αν αυτό βρίσκεται σε περιοχές, που ισχύει το αντικειμενικό σύστημα αξιών, για την επιβολή του φόρου μεταβίβασης ακινήτων.

Αν όμως, το ακίνητο δεν βρίσκεται σε αυτές τις περιοχές, τότε το ετήσιο εισόδημα δεν μπορεί, να υπερβεί τα 4% της πραγματικής αξίας της οικοδομής κατά το χρόνο της φορολογίας.

B) Ακαθάριστο εισόδημα από γαίες.

Ως ακαθάριστο εισόδημα λαμβάνεται, αυτό που προκύπτει με βάση τη σχετική συμφωνία.

Αν το μίσθωμα ή το αντάλλαγμα έχει συμφωνηθεί σε είδος, θα αποτιμηθεί η αξία του είδους σε χρήμα με βάση τη μέση τιμή χονδρικής πώλησης στο τόπο της παραγωγής, κατά τον ίδιο χρόνο.

Αν δεν υπάρχει συμφωνητικό ή άλλο στοιχείο, που αποδεικνύει τη συμφωνία ή αν το μίσθωμα που συμφωνήθηκε σε χρήμα ή σε είδος είναι δυσαναλόγως κατώτερο από τη μισθωτική αξία των γαιών ή όταν η εκμετάλλευση των γαιών παραχωρήθηκε σε τρίτο, χωρίς αντάλλαγμα, το ακαθάριστο εισόδημα βρίσκεται με σύγκριση προς άλλες ενοικιαζόμενες αγροτικές εκτάσεις,. Θεωρείται ότι υπάρχει περίπτωση δυσανάλογου μισθώματος κάθε φορά που η μισθωτική αξία των γαιών είναι ανώτερη από το συμφωνημένο μίσθωμα, σε ποσοστό 25%, αυτού του μισθώματος. Μετά την εισαγωγή του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού του ακαθάριστου γεωργικού εισοδήματος λαμβάνεται υπόψη αυτό, εφόσον υπερβαίνει το συμφωνημένο μίσθωμα.

Ο φορολογούμενος δικαιούται να αμφισβητήσει αυτόν τον προσδιορισμό του εισοδήματός του.

Σημειώνεται ότι δε λαμβάνεται υπόψη το τεκμαρτό μίσθωμα από την παραχώρηση γαιών, χωρίς αντάλλαγμα, όταν αυτή έχει συμφωνηθεί μεταξύ συζύγων κατά κύριο επάγγελμα αγροτών ή από γονείς ηλικίας πάνω από 65 ετών σε τέκνα τους, κατά κύριο επάγγελμα αγρότες.

Γ) Απαλλαγές από το φόρο.

Απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος τα ακίνητα για το τεκμαρτό εισόδημα που αποκτά ο φορολογούμενος, από την παραχώρηση της χρήσης της οικοδομής, χωρίς αντάλλαγμα, στο δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Από παραχώρηση της χρήσης της οικοδομής, χωρίς αντάλλαγμα, η οποία χρησιμοποιείται ως κατοικία, όταν αυτή η παραχώρηση γίνεται από τους γονείς προς τα τέκνα τους και αντίστροφα από τα τέκνα προς τους γονείς τους. Η απαλλαγή αυτή αφορά το γονέα που έχει την κυριότητα ή την επικαρπία του ακινήτου και ισχύει για μια κατοικία, ανεξάρτητα από την επιφάνειά της, την οποία παραχωρεί χωρίς αντάλλαγμα στο τέκνο του προκειμένου αυτό να τη χρησιμοποιήσει ως κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία του.

Το ίδιο ισχύει και στη αντίθετη περίπτωση, κατά τη οποία η παραχώρηση γίνεται από το τέκνο που έχει την κυριότητα ή την επικαρπία της κατοικίας, την οποία παραχωρεί χωρίς αντάλλαγμα σε γονέα του για να τη χρησιμοποιήσει ως κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία του.

Για το τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση της κατοικίας του φορολογούμενου επιφάνειας μέχρι 150 τ.μ. Η επιφάνεια αυτή αυξάνει κατά 20 τ.μ. για κάθε τέκνο μετά το δεύτερο που βαρύνει το φορολογούμενο. Η απαλλαγή της πρόσθετης επιφάνειας ισχύει για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την 1η Ιανουαρίου 1999 και μετά.

Αν η επιφάνεια της ιδιοκατοικούμενης κύριας κατοικίας είναι μικρότερη από 150 τ.μ. ή από το διαμορφούμενο όριο της απαλλασσόμενης επιφάνειας, η διαφορά μέχρι τα 150 τ.μ. ή από το διαμορφούμενο όριο της απαλλασσόμενης επιφάνειας, ανάλογα με τον αριθμό των πάνω από δύο παιδιών του φορολογούμενου, λαμβάνεται υπόψη για απαλλαγή μιας μόνο ιδιοκατοικούμενης δευτερεύουσας κατοικίας. Αν η ιδιοκατοικούμενη κύρια κατοικία ανήκει στη σύζυγο ή τα τέκνα του φορολογούμενου, το απαλλασσόμενο ποσό που αναλογεί αφαιρείται από το δικό μας ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση.

Η απαλλαγή αυτής της περίπτωσης εφαρμόζεται αναλόγως και για το τεκμαρτό εισόδημα το οποίο αποκτούν ομογενείς ή Έλληνες μόνιμοι κάτοικοι στην Ελλάδα

2.5 Καθαρό εισόδημα από ακίνητα.

Από το ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα αφαιρούνται, ανάλογα με το είδος και τη χρήση του ακινήτου τα ακόλουθα πάγια ποσοστά:

Όταν πρόκειται για οικοδομημένο ακίνητο.

α) Ποσοστό 10% , για αποσβέσεις και ποσοστό μέχρι 15%, για δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ασφάλιστρα συμβάσεων για ασφάλεια από κινδύνους πυρκαγιάς ή άλλους κινδύνους, καθώς και αμοιβή δικηγόρου σε δίκες απόδοσης του

μισθίου ή καθορισμού του μισθώματος, προκειμένου για το εισόδημα από οικοδομές που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, σχολεία, οικοτροφεία, φροντιστήριο, κλινικές, ξενοδοχεία, αίθουσες θεάτρων ή κινηματογράφων.

β) Τα άνω ποσοστά περιορίζονται σε 5% και 5% αντιστοίχως, προκειμένου για το εισόδημα από οικοδομές, που χρησιμοποιούνται σε άλλες χρήσεις.

Όταν πρόκειται για μη οικοδομημένο ακίνητο.

Συνολικώς 5% προκειμένου, για το εισόδημα από γήπεδα, για το τμήμα της αξίας της οικοδομής που θεωρείται εισόδημα όταν η οικοδομή κτίστηκε σε οικόπεδο τρίτου, για το αντάλλαγμα παραχώρησης χώρου τοποθέτησης επιγραφών και διαφημίσεων, καθώς και για το εισόδημα που προκύπτει από τη διαφορά του μισθώματος και του υπομισθώματος ακινήτων που εκμισθώνονται, για οποιαδήποτε χρήση. Επίσης, το ίδιο ποσοστό για την περίπτωση εισοδήματος από γαίες.

Από το ακαθάριστο εισόδημα από οικοδομές αφαιρούνται τα ακόλουθα ποσά:

1. Το δικαίωμα που παρέχεται κάθε χρόνο στον ιδιοκτήτη του εδάφους.
2. Η αξία της οικοδομής.
3. Το μίσθωμα ή το δικαίωμα, που καταβάλλεται από το μισθωτή, για υπεκμίσθωση ή πολυετή μίσθωση.
4. Κάθε φόρος, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου, που βαρύνει τις γαίες.
5. Τμήμα της δαπάνης, που καταβλήθηκε για έργα αποξήρανσης ελών και αντιπλημμυρικά έργα όχι όμως, για τα έξοδα βελτίωσης και επέκτασης των γαιών.
6. Το ποσοστό της αποζημίωσης, που καταβάλλει ο εκμισθωτής για την απόδοση του μισθίου από το μισθωτή. Το ποσό που απομένει αποτελεί το καθαρό εισόδημα από ακίνητα.

2.6 Αυτοτελής φορολόγηση εισοδήματος από ακίνητα.

Επιβάλλεται αυτοτελώς φορολογία με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), στον οποίο περιλαμβάνεται ο φόρος εισοδήματος, τα τέλη χαρτοσήμου και η εισφορά Ο.Γ.Α. στο χαρτόσημο (όπου ακόμα αυτά ισχύουν) , στο ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση κοινόχρηστων χώρων, γενικώς, σε οικοδομές, που από τον κανονισμό της οροφοκτησίας ανήκουν στους ιδιοκτήτες των διηρημένων ιδιοκτησιών της.

Το ποσό του φόρου, που αναλογεί αποδίδεται από το διαχειριστή της πολυκατοικίας με δήλωση, η οποία υποβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μήνα Δεκεμβρίου του οικείου έτους, στη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην περιφέρεια της οποίας βρίσκεται το εκμισθωμένο ακίνητο.

Η δήλωση αυτή υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα, από τα οποία το πρώτο κατατίθεται στην αρμόδια φορολογική αρχή και τα άλλα δύο (2), αφού θεωρηθούν, παραδίδονται στον υπόχρεο. Τα αντίτυπα αυτά αντικαθιστούν τα πιστοποιητικά, που απαιτούνται από οποιαδήποτε αρχή ή ενδιαφερόμενο, για την απόδειξη της εκπλήρωσης της φορολογικής υποχρέωσης.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης αυτού του φόρου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου.

2.7 Δικαιολογητικά για την έκπτωση από το εισόδημα που αποκτάται από ακίνητα.

Από το ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα αφαιρούνται ορισμένες δαπάνες. Για να αφαιρεθούν οι δαπάνες αυτές πρέπει με τη δήλωση φορολογίας να συνυποβληθούν τα εξής δικαιολογητικά:

- 1) Για την απόδειξη των καταβαλλομένων ασφαλιστρών, κατά του κινδύνου πυρκαγιάς ή άλλων κινδύνων, υποβάλλεται βεβαίωση της ασφαλιστικής επιχείρησης, στην οποία έχει γίνει η ασφάλιση, από την οποία προκύπτει ποιο ακίνητο ασφαλίζεται(το είδος του ακινήτου, η διεύθυνση, ο όροφος, τα τετραγωνικά μέτρα), για ποιο ποσό, το είδος της ασφαλιστικής κάλυψης, το

καθαρό ποσό των ασφαλιστρών, χωριστά από κάθε άλλη σχετική επιβάρυνση, καθώς και τα στοιχεία του συμβαλλομένου. Αντί της βεβαίωσης αυτής, μπορεί να χρησιμοποιηθεί και η απόδειξη είσπραξης του ποσού των ασφαλιστρών, αρκεί να αναγράφει όλα τα στοιχεία που περιλαμβάνει η προηγούμενη βεβαίωση.

2) Για την απόδειξη των καταβαλλομένων δαπανών για έξοδα επισκευής και συντήρησης (αγορά υλικών ανταλλακτικών κτλ. Και παροχή υπηρεσιών), καθώς και την αμοιβή δικηγόρου για δίκες σε διάφορες αποδόσεις μισθίου ή καθορισμού μισθώματος, υποβάλλεται το πρωτότυπο στοιχείο, το οποίο εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. , όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

3) Στην περίπτωση κατά την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται με σύμβαση μίσθωσης εργασίας, απαιτείται αντίγραφο της ανακεφαλαιωτικής κατάστασης εντολών ασφάλισης θεωρημένο από το ΙΚΑ, καθώς και πρωτότυπη εξοφλητική απόδειξη είσπραξης του ποσού της αμοιβής από την οποία να προκύπτουν το ονοματεπώνυμο και το όνομα του πατέρα του προσώπου που προσέφερε τις υπηρεσίες, ο αριθμός του φορολογικού μητρώου ή ταυτότητας αυτού και η διεύθυνση της κατοικίας του.

4) Σε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές αφορούν αγορά υλικών, ανταλλακτικών κτλ. και παροχή υπηρεσιών για επισκευή και συντήρηση κοινόχρηστων χώρων ακινήτου, τα πιο πάνω δικαιολογητικά θα συγκεντρώνονται από τον διαχειριστή της πολυκατοικίας , ο οποίος στο τέλος του ημερολογιακού έτους θα εκδίδει συγκεντρωτική κατάσταση των δαπανών αυτών, από την οποία θα προκύπτει το είδος της δαπάνης, ο αριθμός του τιμολογίου ή της απόδειξης λιανικής πώλησης είσπραξης, το ποσό της δαπάνης, καθώς και η κατανομή του συνόλου των δαπανών αυτών στον κάθε συνιδιοκτήτη, ανάλογα με το ποσοστό συνιδιοκτησίας του στους κοινόχρηστους χώρους. Αντίγραφο της συγκεντρωτικής κατάστασης με συνημμένα φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων δικαιολογητικών δαπανών θα προσκομίζονται από τον κάθε συνιδιοκτήτη με την υποβολή της ετήσιας δήλωσης φορολογίας του εισοδήματός του.

5) Για την απόδειξη του ποσού της αποζημίωσης που καταβάλλει, βάσει νόμου ο εκμισθωτής και ο μισθωτής για την λύση της μισθωτικής σχέσης

ακινήτου, το δικαιολογητικό που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων , όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ

3.1 Τι θεωρείται εισόδημα από κινητές αξίες.

Εισόδημα από κινητές αξίες είναι αυτό που αποκτάται κάθε οικονομικό έτος από κάθε δικαιούχο κινητών αξιών, το οποίο προκύπτει :

- 1) Από μερίσματα και τόκους ιδρυτικών τίτλων και μετοχών των Ελληνικών ανωνύμων εταιριών, ομολογίων και χρεογράφων του Ελληνικού Δημοσίου ή Ελληνικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή Ελληνικών επιχειρήσεων κάθε είδους, καθώς και από αμοιβές και ποσοστά των διοικητικών συμβούλων και εκτός μισθού αμοιβές και ποσοστά των διευθυντών και διαχειριστών των Ανωνύμων Εταιριών.
- 2) Από μερίσματα και τόκους των τίτλων αλλοδαπής προέλευσης που αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση.
- 3) Από τόκους κάθε τίτλου έντοκης κατάθεσης τοις μετρητοίς ή εγγύησης, καθώς και κάθε άλλου τίτλου χρεωστικού με υποθήκη, ενέχυρο ή όχι, από εκείνους που δεν περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις α και β. Ομοίως, το εισόδημα από τόκους που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση, εξαιρουμένων των εμπορικών επιχειρήσεων.
- 4) Από κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων, καθώς και η πρόσθετη αξία που αποκτούν οι μεριδιούχοι αμοιβαίων κεφαλαίων από την εξαγορά μεριδίων σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης.
- 5) Από κέρδη ανωνύμων εταιριών που διανέμονται με τη μορφή μετρητών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους.
- 6) Από την υπεραπόδοση επενδύσεων των μαθηματικών αποθεμάτων, που σχηματίζονται για ασφαλίσεις ζωής.
- 7) Από τόκους με τους οποίους πιστώνεται ο λογαριασμός Νεότητας Προσωπικού Ο.Τ.Ε., που τηρείται στον Ο.Τ.Ε. Α.Ε. και ο οποίος αποτελείται σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας του λογαριασμού αυτού από την τοποθέτηση των μηνιαίων εισφορών των υπαλλήλων του με σκοπό την χορήγηση εφάπαξ χρηματικής παροχής στα ενήλικα τέκνα τους.
- 8) Από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, εφόσον ο δικαιούχος του εισοδήματος είναι κάτοικος Ελλάδας και δεν είναι

επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου ή αμοιβαίο κεφάλαιο.

3.2 Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων .

Εισόδημα επίσης από κινητές αξίες θεωρείται :

- i. Το εισόδημα που προέρχεται από αποθεματικά ανωνύμων εταιριών, τα οποία διανέμονται ή κεφαλαιοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο και σε οποιονδήποτε χρόνο, ανεξάρτητα αν η διανομή τους γίνεται σε χρήμα ή σε ακίνητα ή σε κινητά ή σε άλλες αξίες.
- ii. Το ποσό που λαμβάνουν οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων ανώνυμης εταιρίας , κατά την εξαγορά τους από αυτή.
- iii. Κάθε δάνειο που συνομολογείται μεταξύ ιδιωτών ή παρέχεται από εταιρία προς τα μέλη της ή τρίτους, λογίζεται ότι συνάπτεται με ελάχιστο επιτόκιο αυτό που ισχύει για τα έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου τρίμηνης διάρκειας κατά το χρόνο σύναψης του δανείου.
- iv. Οι τόκοι συναλλαγματικών και γραμματίων από εμπορικές συναλλαγές, οι τόκοι από τις αποδεδειγμένες πωλήσεις εμπορευμάτων με πίστωση μεταξύ εμπόρων και οι προκύπτοντες τόκοι υπερημερίας, λόγω καθυστέρησης στη καταβολή του πιστωθέντος τιμήματος, δεν λογίζονται ως εισόδημα από κινητές αξίες, αλλά ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.
- v. παροχές σε χρήμα ή σε είδος και γενικά παροχές χρηματικής αποτιμήσεως, που γίνονται από ημεδαπή ανώνυμη εταιρία, χωρίς νόμιμη ή συμβατική, για το σκοπό αυτόν, υποχρέωση προς διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους ή προέδρους ή μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή διευθυντές και γενικά προς

πρόσωπα τα οποία εκπροσωπούν νόμιμα αυτή με την προϋπόθεση ότι έχουν βαρύνει τα αποτελέσματα χρήσεως της οικείας διαχειριστικής χρήσης.

Δεν θεωρείται εισόδημα από κινητές αξίες

Το ποσό των τόκων συναλλαγματικών και γραμματίων από εμπορικές συναλλαγές, καθώς και των τόκων από τις πωλήσεις εμπορευμάτων με πίστωση του τιμήματος, οι οποίες αποδεδειγμένα έγιναν μεταξύ εμπόρων.

Το εισόδημα αυτής της περίπτωσης θεωρείται σαν εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, με την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος, που αποκτά το εισόδημα αυτό ασκεί στην Ελλάδα εμπορική επιχείρηση ή προκειμένου για αλλοδαπό, εφόσον αυτός έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και οι τόκοι προέρχονται από εργασίες της μόνιμης εγκατάστασης του.

Δεν θεωρείται εισόδημα από κινητές αξίες, αλλά εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα το ποσό των πάσης φύσεως τόκων που καταβάλλονται σε αρχιτέκτονες, μηχανικούς και τοπογράφους λόγω καθυστέρησης είσπραξης των αμοιβών τους, για τις υπηρεσίες που προσέφεραν από την άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος.

3.3 Τρόπος δήλωσης των κερδών από αγοραπωλησίες μετοχών.

Τα πινάκια αγοράς και πώλησης των μετοχών, θα πρέπει να επισυνάψουν στην δήλωση φορολογίας εισοδήματος οι φορολογούμενοι, προκειμένου να αποδείξουν την απόκτηση κερδών από το χρηματιστήριο και να καλύψουν τεκμήρια για την χρήση 2007 ή να χρησιμοποιηθούν για να καλύψουν τεκμήρια για τα επόμενα χρόνια.

Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 38 του Ν. 2238/94 προβλέπεται η απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος των φυσικών προσώπων για τα κέρδη που προκύπτουν από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Τα κέρδη αυτά, που προκύπτουν από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο ΧΑΑ, απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος και γράφονται στους κωδικούς 657-658 του πίνακα 5 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Στους κωδικούς

αυτούς, γράφεται το καθαρό ποσό πώλησης των μετοχών αυτών (τιμή πώλησης μειωμένη με την προμήθεια, τον φόρο και τα έξοδα μεταβίβασης και χρηματιστηρίου), μειωμένη με την δαπάνη απόκτησής τους (τιμή αγοράς αυξημένη με την προμήθεια και τα έξοδα μεταβίβασης και χρηματιστηρίου) όπως προκύπτουν από τα πινάκια των συγκεκριμένων μετοχών που συνυποβάλλονται με την δήλωση εισοδήματος. Για να καλυφθούν τα τεκμήρια του 2007 ή των επόμενων ετών, θα ληφθούν υπόψη μόνο τα κέρδη που έχουν προκύψει από πράξεις με μετοχές και όχι το συνολικό ποσό που εισπράχθηκε από τις πωλήσεις των μετοχών. Στη περίπτωση που υπάρχουν αγοροπωλησίες μέσα στο 2007 που από μερικές προκύπτει κέρδος και από άλλες ζημία, θα πρέπει να αφαιρεθούν οι ζημίες και με την διαφορά που μένει (κέρδη μείον ζημίες) θα μπορεί να καλυφθεί το τεκμήριο.

Πάντως όσοι απέκτησαν μετοχές με τη διαδικασία της δημόσιας εγγραφής, μέσω των τραπεζών, θα πρέπει να ζητήσουν σχετική βεβαίωση από την τράπεζα με την οποία συνεργάστηκαν, όπου θα φαίνεται ο αριθμός των μετοχών που αποκτήθηκαν και το κόστος αγοράς τους. Η βεβαίωση αυτή θα πρέπει επίσης να επισυναφθεί στην φορολογική δήλωση.

3.4 Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από κινητές αξίες.

Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από κινητές αξίες θεωρείται:

✚ Για τα κέρδη που διανέμονται από τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες με τη μορφή μερισμάτων, προμερισμάτων, αμοιβών και ποσοστών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, αμοιβών και ποσοστών, εκτός μισθού, σε διευθυντές και αμοιβών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους, ο χρόνος έγκρισης αυτών από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

✚ Για τους τόκους που προέρχονται από ιδρυτικούς τίτλους και προνομιούχες μετοχές, ο χρόνος έγκρισης τους από τη γενική συνέλευση των μετόχων και προκειμένου για τοκομερίδια, ο χρόνος που έχει ορισθεί για την εξαργύρωση τους.

✚ Για τα εισοδήματα από μερίσματα και τόκους των τίτλων αλλοδαπής προέλευσης, ο χρόνος εξαργύρωσης ή είσπραξης των μερισμάτων και τόκων.

✚ Για τους τόκους κάθε τίτλου έντοκης κατάθεσης τοις μετρητοίς ή εγγύησης, καθώς και κάθε άλλου τίτλου χρεωστικού με υποθήκη, ενέχυρο ή όχι, ο χρόνος κατά τον οποίο αυτοί καθίστανται ληξιπρόθεσμοι ενώ για τους τόκους που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση, ο χρόνος καταβολής ή πίστωσης των τόκων.

✚ Για τα κέρδη, που προέρχονται από ημεδαπά αμοιβαία κεφάλαια, ο χρόνος έγκρισης τους από την Α.Ε. Διαχειρίσεως και προκειμένου για κέρδη που προέρχονται από αμοιβαία κεφάλαια αλλοδαπής, ο χρόνος είσπραξης αυτών.

✚ Για τα εισοδήματα από αποθεματικά ανωνύμων εταιριών καθώς και από τα ποσά που λαμβάνουν οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων, ο χρόνος έγκρισης τους από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

✚ Για τα εισοδήματα από την υπεραπόδοση επενδύσεων των μαθηματικών αποθεμάτων για ασφαλίσεις ζωής, καθώς και για τις αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρίας, που δεν προέρχονται από τη διάθεση των καθαρών κερδών της, ο χρόνος της καταβολής ή πίστωσης αυτών στο όνομα των δικαιούχων.

✚ Για τα εισοδήματα από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, ο χρόνος λήξης της σύμβασης. Κάθε ανανέωση ή παράταση της σύμβασης θεωρείται για την εφαρμογή της διάταξης αυτής ως νέα σύμβαση.

3.5 Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα από κινητές αξίες.

Τα εισοδήματα των παραγράφων 2.1 και 2.2 αποτελούν το ακαθάριστο εισόδημα από κινητές αξίες. Από το εισόδημα αυτό εάν αφαιρεθεί κάθε φόρος, τέλος ή

δικαίωμα υπέρ του δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου βαρύνει το εισόδημα αυτό, το εισόδημα που μένει αποτελεί το καθαρό εισόδημα από κινητές αξίες.

Κατ' εξαίρεση, για τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος από τόκους οι οποίοι επιδικάστηκαν σε φυσικά πρόσωπα, εκπίπτουν οι τόκοι που καταβάλλονται σε δανειοδοτικούς φορείς, μέχρι το ύψος του συνολικού ακαθάριστου εισοδήματος από τόκους, εφόσον το ποσό των οφειλόμενων τόκων δεν έχει ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του συνολικού ή του καθαρού εισοδήματος άλλης κατηγορίας ή δεν έχει εκπέσει από το συνολικό εισόδημα του οφειλέτη φυσικού προσώπου.

3.6 Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από κινητές αξίες .

- Στα διανεμόμενα κέρδη των ημεδαπών ανωνύμων εταιριών, με τη μορφή μερισμάτων, προμερισμάτων, αμοιβών και ποσοστών, εκτός μισθού, των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των διευθυντών, καθώς και των αμοιβών εργατοϋπαλληλικού προσωπικού, ουδεμία παρακράτηση φόρου ενεργείται, ως φορολογούμενα τα εισοδήματα αυτά στο όνομα του νομικού προσώπου.

- Στα εισοδήματα από την υπεραπόδοση επενδύσεων των μαθηματικών αποθεμάτων για ασφαλίσεις ζωής ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 15%, εξαντλούμενης τις φορολογικής υποχρέωσης του δικαιούχου για τα εισοδήματα αυτά.

- Στα εισοδήματα από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 15%. Με την παρακράτηση του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για τα εισοδήματα αυτά.

- Στα λοιπά εισοδήματα των παραγράφων 2.1 και 2.2 ενεργείται παρακράτηση, έναντι του φόρου που αναλογεί, με συντελεστή 20%.

3.7 Χρόνος και απόδοση της παρακράτησης φόρου.

Η παρακράτηση φόρου ενεργείται :

1. Για εισοδήματα από αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου, τόκους από ιδρυτικούς τίτλους και προνομιούχες μετοχές, που εκπίπτουν, από τα ακαθάριστα έσοδα, καθώς και για τα εισοδήματα από παροχές σε χρήμα ή σε είδος και γενικά παροχές χρηματικής αποτιμήσεως, που γίνονται από ημεδαπή ανώνυμη εταιρία, κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση του δικαιούχου.
2. Για τα εισοδήματα από την υπεραπόδοση επενδύσεων των μαθηματικών για ασφαλίσεις ζωής, κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση του δικαιούχου ή της εγγραφής αυτών στον οικείο λογαριασμό των βιβλίων της ασφαλιστικής εταιρίας.
3. Για τα εισοδήματα που λαμβάνουν οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων ανώνυμης εταιρίας, κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση του δικαιούχου και το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την έγκριση από τη γενική συνέλευση των μετόχων.
4. Για εισοδήματα από ομολογίες και χρεόγραφα των ημεδαπών νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, καθώς και από κινητές αξίες γενικά αλλοδαπής προέλευσης, κατά την εξαργύρωση των τοκομεριδίων ή της εισπράξεως των μερισμάτων από το δικαιούχο.
5. Για τόκους, από την καταβολή τους ή την εγγραφή τους στα βιβλία του οφειλέτη σε πίστωση του δανειστή. Εξαιρετικά αν ο οφειλέτης τόκων είναι φυσικό πρόσωπο το οποίο δεν ασκεί επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα, δεν ενεργείται παρακράτηση φόρου.
6. Για τα εισοδήματα από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, κατά το χρόνο λήξης έκαστης σύμβασης ή κατά την καταβολή τους εφόσον αυτό συμφωνείται να γίνει πριν από το χρόνο λήξης της σύμβασης.

Υπόχρεος σε παρακράτηση φόρου ορίζεται :

- α) Για τα εισοδήματα των περιπτώσεων 1, 2 και 3 της παραπάνω παραγράφου, η ημεδαπή ανώνυμη εταιρία που τα καταβάλλει.

β) Για τα εισοδήματα της περίπτωσης 4 της προηγούμενης παραγράφου, αυτός που ενεργεί στην Ελλάδα την εξαργύρωση ή την καταβολή τους.

γ) Για τα εισοδήματα της περίπτωσης 5 της προηγούμενης παραγράφου, ο χρεώστης που καταβάλλει τους τόκους.

δ) Για τα εισοδήματα της περίπτωσης 6 της προηγούμενης παραγράφου, το πρόσωπο που τα καταβάλλει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

4.1 Έννοια και κτήση εισοδήματος.

Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που αποκτάται από ατομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική ή από την άσκηση

οποιοδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος, το οποίο δεν υπάγεται στα ελευθέρια επαγγέλματα.

Επιχείρηση αποτελεί και μεμονωμένη ή συμπτωματική πράξη που αποβλέπει στην επίτευξη κέρδους, καθώς και η πώληση μέσα σε 2 χρόνια από την απόκτηση εξ επαχθούς αιτίας εδαφικών εκτάσεων που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως και έχουν μεγάλη αξία.

Επίσης θεωρείται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις :

- 1) Το κέρδος από την άσκηση επιχείρησης αγοραπωλησίας ακινήτων γενικά, εκτός από τις επιχειρήσεις των οποίων το καθαρό κέρδος εξευρίσκεται με ειδικό τρόπο.
- 2) Η ωφέλεια που πραγματοποιείται από οργανωμένη επιχείρηση πώλησης οικοπέδων ή αγροτεμαχίων, τα οποία προέρχονται από εδαφικές εκτάσεις της επιχείρησης, που βρίσκονται εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, δήμου, οι οποίες έχουν καταταμηθεί ή ρυμοτομηθεί.
- 3) Τα ποσά που καταβάλλουν με τη μορφή μερίσματος ή αμοιβής στα μέλη τους οι συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα.
- 4) Τα κέρδη από παρεπόμενες εργασίες που ενεργούνται από επιχείρηση παράλληλα με τον κύριο σκοπό της.
- 5) Η επιχειρηματική αμοιβή του ομόρρυθμου εταίρου, του κοινωνού και του εταίρου διαχειριστή της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης.
- 6) Ο μισθός που καταβάλλεται από ανώνυμη εταιρία στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της, για τις υπηρεσίες που παρέχουν βάσει ειδικής σύμβασης μίσθωσης εργασίας ή εντολής, εφόσον για τις υπηρεσίες αυτές τα μέλη του διοικητικού είναι ασφαλισμένα σε οποιονδήποτε, εκτός του Ι.Κ.Α., ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο.
- 7) Η πραγματοποιηθείσα αυτόματη υπερτίμηση του πάγιου κεφαλαίου που χρησιμοποιείται στην επιχείρηση, καθώς και η υπερτίμηση που δεν πραγματοποιήθηκε, εφόσον αυτή έχει περιληφθεί στην απογραφή.
- 8) Οι τόκοι συναλλαγματικών και γραμματίων από εμπορικές συναλλαγές.

9) Οι αποδόσεις από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων που πραγματοποιούν επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

4.2 Από ποιους θεωρείται ότι αποκτήθηκε το κέρδος από εμπορικές επιχειρήσεις.

Το κέρδος από εμπορικές επιχειρήσεις θεωρείται ότι αποκτήθηκε :

- Όταν πρόκειται για ατομικές επιχειρήσεις από το πρόσωπο που την ασκεί και για το σύνολο των κερδών της επιχείρησης.
- Στις περιπτώσεις της ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης και περιορισμένης ευθύνης εταιρίας, της κοινοπραξίας, κοινωνίας και αστικής εταιρίας κερδοσκοπικού χαρακτήρα από κάθε έναν εταίρο ή μέλος, για το ποσοστό των κερδών που του αναλογεί από τη συμμετοχή του στην εταιρία, κοινοπραξία ή κοινωνία.
- Στην περίπτωση της συμμετοχικής (αφανούς) εταιρίας, από τον εμφανή εταίρο για το σύνολο των κερδών της εταιρίας.
- Στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών που έχουν συσταθεί νόμιμα, από κάθε συνεταίρο για το μέρος ή την αμοιβή που του καταβλήθηκε.

4.3 Διαχειριστική περίοδος.

Η διαχειριστική περίοδος περιλαμβάνει δωδεκάμηνο χρονικό διάστημα. Κατά την έναρξη, λήξη, ή διακοπή των εργασιών της επιχείρησης η διαχειριστική περίοδος μπορεί να είναι μικρότερη του δωδεκαμήνου. Κατ'εξάιρεση, για την επιχείρηση που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., η διαχειριστική περίοδος έναρξης μπορεί να περιλαμβάνει και μεγαλύτερο του δωδεκαμήνου χρονικό διάστημα, όχι όμως μεγαλύτερο από είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

Οι επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. υποχρεούνται να κλείνουν διαχείριση στις 30 Ιουνίου ή στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να κλείνει τη διαχείριση του :

- ✓ Το υποκατάστημα, πρακτορείο ή άλλη εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλοδαπής επιχείρησης κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείριση του το κεντρικό κατάστημα στην αλλοδαπή.
- ✓ Η ημεδαπή επιχείρηση, στην οποία μετέχει αλλοδαπή τοιαύτη με ποσοστό κεφαλαίου 50% τουλάχιστον, κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείριση της η αλλοδαπή επιχείρηση.
- ✓ Η ημεδαπή επιχείρηση στο κεφάλαιο της οποίας μετέχει με ποσοστό τουλάχιστον 50% άλλη ημεδαπή επιχείρηση στην οποία μετέχει αλλοδαπή επιχείρηση με το ίδιο ή μεγαλύτερο ποσοστό, κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείριση της η αλλοδαπή επιχείρηση.
- ✓ Η ημεδαπή επιχείρηση στο κεφάλαιο της οποίας μετέχει με ποσοστό τουλάχιστον 50% άλλη ημεδαπή επιχείρηση, κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείριση της η συμμετέχουσα επιχείρηση.

Επί αλλαγής του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου της αλλοδαπής επιχείρησης ή της συμμετέχουσας, οι επιχειρήσεις των παραπάνω περιπτώσεων 1, 2, 3 και 4 μπορούν, χωρίς έγκριση του προϊστάμενου της Δ.Ο.Υ., να προσαρμόζουν το χρόνο λήξης της διαχειριστικής περιόδου με αυτόν της αλλοδαπής ή της συμμετέχουσας επιχείρησης.

4.4 Ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.

A) Ως ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις λαμβάνεται το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων από τις κάθε είδους εμπορικές συναλλαγές αυτών.

B) Ο προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων των εμπορικών επιχειρήσεων ενεργείται ως ακολούθως:

1) Για επιχειρήσεις που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και στοιχείων, τα ακαθάριστα έσοδα εξευρίσκονται με βάση τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων.

Εξαιρετικά, για επιχειρήσεις πρακτόρων κρατικών λαχείων, ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται, για μεν τις λιανικές πωλήσεις λαχείων, που διενεργούνται μέσω των καταστημάτων τους, η προμήθεια που δικαιούνται, για δε τις χονδρικές πωλήσεις, ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) επί της ονομαστικής αξίας των λαχείων για τη μεσολάβηση πώλησης αυτών.

2) Για επιχειρήσεις, που τηρούν ακριβή βιβλία και στοιχεία πρώτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., τα ακαθάριστα έσοδα εξευρίσκονται με την προσθήκη του μικτού κέρδους στο συνολικό κόστος των εμπορεύσιμων αγαθών, χωρίς φόρο προστιθέμενης αξίας, τα οποία αγοράστηκαν μέσα στη χρήση ή των έτοιμων προϊόντων που έχουν παραχθεί από τις πρώτες και βοηθητικές ύλες που αγοράστηκαν μέσα στην ίδια χρήση. Το μικτό εμπορικό ή βιομηχανικό κέρδος, κατά περίπτωση, βρίσκεται με σύγκριση των τιμών κτήσης και πώλησης των αγαθών που διατέθηκαν από την επιχείρηση. Όταν το μικτό κέρδος καθορίζεται από το Υπουργείο Εμπορίου, προκειμένου να προσδιοριστούν τα ακαθάριστα έσοδα, ως ποσοστό μικτού κέρδους, λαμβάνεται το ανώτατο όριο του συντελεστή που έχει καθοριστεί από το Υπουργείο αυτό.

Σε περίπτωση που το Υπουργείο Εμπορίου έχει καθοριστεί δραχμικό μικτό κέρδος γίνεται αναγωγή αυτού σε ποσοστιαίο. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, θεωρείται ότι τα εμπορεύσιμα αγαθά πουλήθηκαν όλα μέσα στη χρήση και ότι οι πρώτες και βοηθητικές ύλες μεταποιήθηκαν και πουλήθηκαν μέσα στη χρήση ως έτοιμα προϊόντα, ανεξάρτητα από το αν η διάθεσή τους γίνεται χονδρικός ή λιανικός. Στις επιχειρήσεις που αρχίζουν για πρώτη φορά τις εργασίες τους και εφόσον το επόμενο έτος συνεχίζουν να τηρούν βιβλία πρώτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. , θεωρείται ότι πουλήθηκαν μέσα στη χρήση από τα εμπορεύσιμα αγαθά, τόσα δωδέκατα αυτών όσοι οι μήνες της πραγματικής λειτουργίας της επιχείρησης.

Τα υπόλοιπα ποσά προστίθεται στις αγορές του αμέσως επόμενου έτους και λογίζεται ως αγορά του έτους αυτού.

3) Για επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ. ή τα τηρούμενα είναι κατώτερα της προσηκούσης κατηγορίας ή ανεπαρκή ή ανακριβή, τα ακαθάριστα έσοδα προσδιορίζονται εξωλογιστικά, με βάση τα στοιχεία και τις πληροφορίες που διαθέτει ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για την έκταση της συναλλακτικής δράσης και τις συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνονται υπόψη οι αγορές, οι πωλήσεις και το μικτό κέρδος που εμφανίζεται η επιχείρηση, το μικτό κέρδος που πραγματοποιείται από ομοειδείς επιχειρήσεις που λειτουργούν με παρόμοιες συνθήκες, το απασχολούμενο προσωπικό, το ύψος των κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί, καθώς και των ίδιων κεφαλαίων κίνησης, το ποσό των δανείων και των πιστώσεων, το ποσό των εξόδων παραγωγής και διάθεσης των εμπορευμάτων, των εξόδων διαχείρισης και γενικά κάθε επαγγελματική δαπάνη.

Γ) Στις περιπτώσεις 2 και 3 της προηγούμενης παραγράφου, η κρίση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για τον προσδιορισμό των ακαθάριστων εσόδων πρέπει να μην απέχει από τα δεδομένα της κοινής πείρας.

Δ) Ειδικά η αξία παραγγελιών λουλουδιών, η οποία διακανονίζεται με τη μεσολάβηση επιτηδευματιών ή άλλων προσώπων, συνιστά πώληση αγαθών για τον ανθοπώλη που εκτελεί την παραγγελία, μειωμένη κατά τα ποσά προμηθειών.

4.5 Προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων των εμπορικών επιχειρήσεων.

Ο προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων των εμπορικών επιχειρήσεων ενεργείται ως εξής :

✚ Για επιχειρήσεις που τηρούν ακριβή βιβλία και στοιχεία της πρώτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., τα ακαθάριστα έσοδα βρίσκονται αν στο συνολικό κόστος των εμπορεύσιμων αγαθών που αγοράστηκαν ή των έτοιμων που παρήχθησαν σε μια διαχειριστική περίοδο προσθέσουμε το μικτό κέρδος (εμπορικό ή βιομηχανικό κατά περίπτωση). Το μικτό εμπορικό ή βιομηχανικό κέρδος βρίσκεται με σύγκριση των τιμών κτήσης και πώλησης των αγαθών που διατέθηκαν από την επιχείρηση.

✚ Για επιχειρήσεις που τηρούν ακριβή και επαρκή βιβλία και στοιχεία της δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., τα ακαθάριστα έσοδα βρίσκονται με βάση τα δεδομένα των βιβλίων και των στοιχείων τους.

Εξαίρεση υπάρχει για τις επιχειρήσεις πρακτόρων κρατικών λαχείων όπου για τις λιανικές πωλήσεις που γίνονται μέσω των καταστημάτων τους ως ακαθάριστα έσοδα θεωρούνται οι προμήθεια που δικαιούνται από τις λιανικές πωλήσεις, ενώ για τις χονδρικές πωλήσεις τα ακαθάριστα έσοδα είναι 1% επί της ονομαστικής αξίας των λαχείων για τα οποία μεσολαβούν για την πώληση τους.

✚ Για επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ. ή τα τηρούμενα είναι κατώτερα της παραπάνω κατηγορίας ή ανεπαρκή ή ανακριβή, τα ακαθάριστα έσοδα προσδιορίζονται εξωλογιστικά, με βάση τα στοιχεία και τις πληροφορίες που διαθέτει ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. για την έκταση της συναλλακτικής δράσης και τις συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης.

Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της παραγράφου θεωρείται ότι τα εμπορεύσιμα αγαθά πουλήθηκαν όλα μέσα στη διαχειριστική περίοδο και οι πρώτες και βοηθητικές ύλες μεταποιήθηκαν και στη συνέχεια πουλήθηκαν ως έτοιμα προϊόντα.

4.6 Λογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος.

Το καθαρό εισόδημα των επιχειρήσεων, που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία της τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., καθώς και των επιχειρήσεων που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία της δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., εφόσον αυτές παρέχουν αποκλειστικά υπηρεσίες και στερούνται αξιόλογων αποθεμάτων κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, εξευρίσκεται λογιστικώς με έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των ακόλουθων εξόδων :

A) Των γενικών εξόδων διαχείρισης, στα οποία περιλαμβάνονται και :

1. Τα έξοδα μισθοδοσίας και αμοιβής του προσωπικού εφόσον έχουν καταβληθεί ή βεβαιωθεί οι ασφαλιστικές εισφορές υπέρ του Ι.Κ.Α. ή άλλου ασφαλιστικού

οργανισμού, εκτός αν από την κείμενη νομοθεσία προβλέπεται μερική ή ολική απαλλαγή από την υποχρέωση για την καταβολή εισφορών. Επίσης, τα έξοδα μισθοδοσίας του υπαλληλικού προσωπικού της επιχείρησης που συνδέεται με τον εργοδότη με συγγενικό δεσμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι τον τέταρτο βαθμό, εφόσον καταβλήθηκαν οι ασφαλιστικές εισφορές κύριας ή επικουρικής υποχρεωτικής ασφάλισης στο Ι.Κ.Α. ή άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

2. Το τεκμαρτό ενοίκιο των ακινήτων που ανήκουν στον επιχειρηματία και χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση.

3. Η αξία των ακινήτων που μεταβιβάζονται, καθώς και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους δήμους, τα Α.Ε.Ι., τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων.

4. Τα ασφάλιστρα που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για ομαδική ασφάλιση ζωής του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού τους μετά το χρόνο της πρόωρης ή κανονικής συνταξιοδότησης του παραπάνω προσωπικού καθώς και η κάλυψη θανάτου ή κατά κινδύνων τυχαίων γεγονότων, εκπίπτουν κατά 5% επί των ετήσιων ακαθάριστων αμοιβών για κάθε ένα από τους παραπάνω ασφαλιζόμενους και μέχρι ποσού ασφαλίσεων 150.000 δραχμών.

Β) Των δαπανών για τη συντήρηση και επισκευή των επαγγελματικών γενικά εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και αυτοκινήτων. Ειδικά, οι δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας, αποσβέσεων και μισθωμάτων που καταβάλλονται σε εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης με κινητήρα μέχρι 1400 κ.ε., που έχουν στην κυριότητα τους οι επιχειρήσεις ή που έχουν μισθωμένα από τρίτους, εκπίπτουν μέχρι 60% του συνολικού ύψους αυτών, εφόσον χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχείρησης. Για αυτοκίνητα μεγαλύτερου κυβισμού εκπίπτει μέχρι 25% των πιο πάνω διατάξεων.

Γ) Της αξίας των πρώτων και βοηθητικών υλών που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και των άλλων εμπορεύσιμων αγαθών, στην οποία περιλαμβάνονται και οι ειδικές δαπάνες επεξεργασίας, αποθήκευσης, μεταφοράς, ασφάλειας, κ.λ.π.

Δ) Των δεδουλευμένων κάθε είδους τόκων δανείων ή πιστώσεων της επιχείρησης. Εξαιρούνται οι τόκοι υπερημερίας λόγω οφειλής φόρων, τελών, εισφορών και προστίμων προς το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Ε) Των ποσών των κάθε είδους φόρων, τελών και δικαιωμάτων, που βαρύνουν την επιχείρηση. Δεν εκπίπτουν οι τυχόν καταβαλλόμενοι από την επιχείρηση κάθε είδους φόροι που βαρύνουν τρίτους, με εξαίρεση τον ειδικό φόρο τραπεζικών εργασιών που επιβάλλεται επί των κάθε φύσεως ωφελειών από μετοχικούς τίτλους

ΣΤ) Των ποσών των αποσβέσεων για την κάλυψη της φθοράς των κάθε είδους εγκαταστάσεων ή μηχανημάτων ή φθαρτών υλικών και γενικά κάθε κινητής ή ακίνητης περιουσίας της επιχείρησης.

Ζ) Των μαθηματικών αποθεμάτων των ασφαλιστικών εταιριών, καθώς και των αποθεματικών για την αποκατάσταση του ενεργητικού που θα περιέλθει μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου σε τρίτους ή στο Δημόσιο.

Η) Της ζημίας που πραγματοποιήθηκε από φθορά, απώλεια ή υποτίμηση κεφαλαίου.

Θ) Του ποσού των προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης αυτής υπολογίζεται σε 0,5% επί της αναγραφόμενης στα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών αξίας προς επιτηδευματίες, μετά την αφαίρεση :

1. Των επιστροφών ή εκπτώσεων.

2. Της αξίας των πωλήσεων ή παροχής υπηρεσιών προς το Δημόσιο, δήμους, δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

3. Του ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαιοειδών, του φόρου κατανάλωσης καπνού και λοιπών φόρων που εμπεριέχονται στην τιμή πώλησης.

I) Των δικαιωμάτων ή αποζημιώσεων που καταβάλλονται σε επιχειρήσεις και οργανισμούς για την χρησιμοποίηση τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων.

IA) Των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας κατά το χρόνο της πραγματοποίησής τους.

IB) Των ποσών των εξόδων πρώτης εγκατάστασης και κτήσης αποσβένονται, είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποίησής τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία.

II) Των δαπανών επισκευής και συντήρησης που πραγματοποιούνται σε μισθωμένα ακίνητα, κατά το χρόνο της πραγματοποίησής τους.

IA) Των ποσών των δαπανών διαφημίσεων που βαρύνουν την επιχείρηση κατά το έτος της έκδοσης του προβλεπόμενου φορολογικού στοιχείου.

IE) Των ποσών των προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, που σχηματίζονται στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης και καλύπτουν τις αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης του κατά το επόμενο έτος.

IST) Των μισθωμάτων που καταβάλλει ο μισθωτής για την εκπλήρωση υποχρεώσεων του από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης στις εταιρίες.

IZ) Των ζημιών που προκύπτουν από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, οι οποίες πραγματοποιούνται για κάλυψη κινδύνων.

ΙΗ) Τα έξοδα διοικητικής υποστήριξης, οργάνωσης, αναδιοργάνωσης και γενικά των υπηρεσιών που παρέχονται στην επιχείρηση εκπίπτουν από το εισόδημα της επιχείρησης αυτής, μόνο εάν ωφελείται η ίδια από τη διενέργεια των δαπανών αυτών μέχρι 5% των αντίστοιχων δαπανών αυτής και για συνολικό ποσό μη δυνάμενο να υπερβεί τα πέντε χιλιάδες οκτακόσια εβδομήντα ευρώ (5870) ευρώ.

ΙΘ) Των ποσών για την αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών και του λογισμικού (software) που παρέχονται στους υπαλλήλους της επιχείρησης για τηλεργασία.

4.7 Έκπτωση δαπανών χωρίς δικαιολογητικά από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης.

Ως ακαθάριστα έσοδα, επί των οποίων υπολογίζεται η έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά, λαμβάνονται τα εξής :

- 1) Για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, τα ακαθάριστα έσοδα αυτών που προέρχονται από εξαγωγές κάθε είδους προϊόντων.
- 2) Για τις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες και εργασίες στην αλλοδαπή, στα ακαθάριστα έσοδα τους από τις υπηρεσίες και εργασίες αυτές, από τις οποίες εισάγεται αντάλλαγμα.
- 3) Για τις επιχειρήσεις έκδοσης ημερήσιων, εβδομαδιαίων, δεκαπενθήμερων, μηνιαίων πολιτικών, αθλητικών και οικονομικών εφημερίδων και περιοδικών γενικά,

τα ακαθάριστα έσοδα αυτών από την πώληση των εντύπων και από καταχωρήσεις γενικά σε αυτά.

4) Για τις επιχειρήσεις ραδιοφωνίας-τηλεόρασης, τα προερχόμενα μόνο από διαφημίσεις ακαθάριστα έσοδα.

5) Για τις ημεδαπές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και κατασκηνοτικά κέντρα, τα προερχόμενα από αλλοδαπούς πελάτες έσοδα τους, στα οποία, εκτός των εσόδων από διανυκτερεύσεις, περιλαμβάνονται και αυτά του κυλικείου και εστιατορίου από αλλοδαπούς πελάτες.

6) Για τα γραφεία γενικού τουρισμού, τα προερχόμενα από αλλοδαπούς πελάτες έσοδα.

Εξαιρετικά για τις επιχειρήσεις εξαγωγής πετρελαιοειδών προϊόντων και για τις μεταφορικές επιχειρήσεις διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών αναγνωρίζεται έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά που υπολογίζονται σε ποσοστό 0,5% στα έσοδα τους από εξαγωγές πετρελαιοειδών προϊόντων και σε ποσοστό 1% στα έσοδα τους από την διενέργεια διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών.

Ειδικά, για τις επιχειρήσεις έκδοσης ημερήσιων και εβδομαδιαίων πολιτικών, αθλητικών και οικονομικών εφημερίδων και περιοδικών, αναγνωρίζεται έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά που υπολογίζεται σε ποσοστό 2% επί των ακαθάριστων εσόδων που ορίζονται από τις ίδιες διατάξεις και ανεξάρτητα από το ύψος τους.

4.8 Εξωλογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος.

Το καθαρό εισόδημα των επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία και στοιχεία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., καθώς και των επιχειρήσεων που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία ή τηρούν βιβλία και στοιχεία κατώτερης κατηγορίας της προαναφερόμενης ή τηρούν ανακριβή ή ανεπαρκή βιβλία και στοιχεία και στην τελευταία αυτή περίπτωση η ανεπάρκεια καθιστά αδύνατη τη διενέργεια των ελεγκτικών επαληθεύσεων, προσδιορίζεται εξωλογιστικά με πολλαπλασιασμό των

ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης με ειδικούς, κατά γενικές κατηγορίες επιχειρήσεων, συντελεστές καθαρού κέρδους.

Σε αυτά τα ακαθάριστα έσοδα δεν συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα ποσά εσόδων :

- 1) Οι τόκοι από συναλλακτικές πράξεις με εξαίρεση τους τόκους συναλλαγματικών και γραμματίων από εμπορικές συναλλαγές και τους τόκους από αποδεδειγμένες πωλήσεις εμπορευμάτων με πίστωση μεταξύ εμπόρων, που αποτελούν εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.
- 2) Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου της επιχείρησης.
- 3) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεστεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτές από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.
- 4) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από φόρους, τέλη και εισφορές της επιχείρησης, εφόσον είχαν καταβληθεί και είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

Τα ποσά των πιο πάνω περιπτώσεων 1 έως 4 προστίθενται στο καθαρό κέρδος της επιχείρησης, το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστή καθαρού κέρδους.

Για κάθε κατηγορία επιχειρήσεων προβλέπεται ένας μοναδικός συντελεστής καθαρού κέρδους, ο οποίος εφαρμόζεται στα ακαθάριστα έσοδα. Οι μοναδικοί συντελεστές καθαρού κέρδους περιλαμβάνονται σε ειδικό πίνακα, ο οποίος καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο συντελεστής καθαρού κέρδους που εφαρμόζεται στα ακαθάριστα έσοδα δεν μπορεί να είναι ανώτερος από τα $\frac{3}{5}$ του συντελεστή μικτού κέρδους, που έχει καθορίσει το Υπουργείο Εμπορίου. Όταν το Υπουργείο Εμπορίου, αντί για συντελεστές μικτού κέρδους, έχει καθορίσει συντελεστές καθαρού κέρδους, δεν εφαρμόζονται οι συντελεστές καθαρού κέρδους του πίνακα, αλλά οι συντελεστές καθαρού κέρδους του Υπουργείου Εμπορίου.

Προκειμένου για τις επιχειρήσεις που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. παρέχουν όμως αποκλειστικά υπηρεσίες και δεν διαθέτουν αξιόλογα αποθέματα κατά τη λήξη της χρήσης, όταν τα καθαρά κέρδη τους προσδιορίζονται εξωλογιστικώς, συντελεστής καθαρού κέρδους λαμβάνεται αυτός που προκύπτει από το λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματός τους, εφόσον είναι μεγαλύτερος από τον οικείο συντελεστή του πίνακα. Σε κάθε περίπτωση ο συντελεστής καθαρού κέρδους δεν μπορεί να είναι ανώτερος του 85%.

Για τις επιχειρήσεις που δεν τηρούν τα βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται για αυτές από τον Κ.Β.Σ. ή στις οποίες διαπιστώθηκε :

1. Η έκδοση πλαστών ή εικονικών τιμολογίων.
2. Η τήρηση ανεπίσημων βιβλίων παράλληλα προς τα υποχρεωτικώς τηρούμενα επίσημα.
3. Η μη έκδοση φορολογικού στοιχείου ή η έκδοση ανακριβούς, για την πώληση ή διακίνηση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών.
4. Η χωρίς άδεια της αρμόδιας φορολογικής αρχής άσκηση επαγγέλματος ή επιχείρησης ή άσκηση σε διεύθυνση που δεν δηλώθηκε.
5. Η αλλοίωση των δεδομένων της φορολογικής ταμειακής μηχανής. Ο συντελεστής καθαρού κέρδους που εφαρμόζεται προσαυξάνεται κατά 100%.

Στις λοιπές περιπτώσεις που τα βιβλία και στοιχεία κρίνονται ανακριβή, ο συντελεστής καθαρού κέρδους προσαυξάνεται κατά 50%.

4.9 Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.

Στο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις η παρακράτηση του φόρου ενεργείται ως εξής:

Στα εισοδήματα εργοληπτών κατασκευής κάθε είδους τεχνικών έργων και ενοικιαστών δημόσιων, δημοτικών, κοινοτικών ή λιμενικών προσόδων με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%), που υπολογίζεται στην αξία του κατασκευαζόμενου έργου ή του μισθώματος. Υπόχρεος σε παρακράτηση ορίζεται το Δημόσιο γενικά και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που ενεργείται εκκαθάριση ή καταβολή για τις περιπτώσεις αυτές.

Στα εισοδήματα αντιπροσώπων, πρακτόρων, μεσιτών κ.α. από αμοιβές ή προμήθειες, για τη σύναψη σύμβασης προμήθειας από αλλοδαπά εργοστάσια ή αλλοδαπούς οίκους οποιασδήποτε φύσης υλικού, με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), που υπολογίζεται στο ποσό της αμοιβής ή της προμήθειάς τους. Το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οι τράπεζες υποχρεούνται να παρακρατούν το φόρο κατά την εκκαθάριση ή καταβολή των αμοιβών ή προμηθειών.

Στην επιχειρηματική αμοιβή, που θεωρείται ότι καταβάλλεται στους διαχειριστές εταίρους των εταιρών περιορισμένης ευθύνης, με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) πλέον τελών χαρτοσήμου και εισφοράς υπέρ Ο.Γ.Α. (1,20%). Η παρακράτηση των πιο πάνω ποσών από την εταιρία περιορισμένης ευθύνης ενεργείται κατά το χρόνο έγκρισης του ισολογισμού της και σε περίπτωση μη έγκρισης του, εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης, κατά το χρόνο που λήγει το τρίμηνο αυτό.

Δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Κοινωφελή ιδρύματα, οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, δημόσιες επιχειρήσεις, τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα ή πιστωτικοί οργανισμοί, συνεταιρισμοί και ενώσεις τους, σύλλογοι γενικά και ενώσεις προσώπων ανεξάρτητα από το σκοπό τους, καθώς και επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες, που τηρούν βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., όταν για την επαγγελματική τους εξυπηρέτηση ή για την εκτέλεση του σκοπού τους καταβάλλουν σε τρίτους, προμήθειες, μεσιτείες, αμοιβές ή άλλες κάθε είδους παροχές μη έμμισθης υπηρεσίας, ενοίκια αυτοκινήτων, μηχανημάτων ή άλλων κινητών πραγμάτων, οφείλουν να παρακρατούν κατά την καταβολή της αμοιβής σε φόρο, οποίος υπολογίζεται με

συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στο ακαθάριστο ποσό αυτής. Επίσης σε παρακράτηση φόρου είκοσι τοις εκατό (20%) υπόκεινται το ακαθάριστο ποσό της αποζημίωσης, που καταβάλλει ο εκμισθωτής στο μισθωτή, σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εμπορικής μίσθωσης ακινήτου.

Δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, κοινωφελή ιδρύματα, οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, δημόσιες επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου γενικά, κατά την προμήθεια κάθε είδους αγαθών ή παροχής υπηρεσιών από επιχειρήσεις, υποχρεούται όπως κατά την καταβολή ή την έκδοση της σχετικής εντολής πληρωμής της αξίας αυτών να παρακρατούν φόρο εισοδήματος.

Στα εισοδήματα που προέρχονται από αμοιβές ή προμήθειες λόγω διαμεσολάβησης για την πώληση μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), που υπολογίζεται στο ποσό της αμοιβής ή προμήθειας του δικαιούχου.

Οι μισθοί και οι λοιπές αμοιβές, που καταβάλλει η εταιρία περιορισμένης ευθύνης σε διαχειριστές εταίρους αυτής, λόγω παρεχόμενων σε αυτήν υπηρεσιών, δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου. Για τα πιο πάνω ποσά, το νομικό πρόσωπο υποχρεούται, έναντι του οφειλόμενου φόρου επί της επιχειρηματικής αμοιβής, να καταβάλλει στο Δημόσιο φόρο που υπολογίζεται με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), πλέον τελών χαρτοσήμου ένα τοις εκατό (1%).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

5.1 Τι είναι εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.

Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που προκύπτει κάθε οικονομικό ή γεωργικό έτος από την εκμετάλλευση γεωργικών επιχειρήσεων κάθε μορφής και είδους π.χ. κτηνοτροφικές, μελισσοκομικές, αλιευτικές, δασικές, πτηνοτροφικές, κ.τ.λ.

5.2 Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.

Το ακαθάριστο εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις προσδιορίζεται ως εξής:

α) Για τις γεωργικές επιχειρήσεις που τηρούν ακριβή και επαρκή βιβλία τότε το ακαθάριστο εισόδημα προκύπτει από τα βιβλία (όπως και στις εμπορικές επιχειρήσεις).

β) Για τις γεωργικές επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία του Κ.Β.Σ., πράγμα που συνήθως συμβαίνει γιατί οι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, κ.τ.λ. δεν είναι υποχρεωμένοι από τον Κ.Β.Σ. να τηρούν βιβλία και στοιχεία, τότε το ακαθάριστο εισόδημα προκύπτει ως εξής :

Η αξία των παραγόμενων προϊόντων αποτιμάται σε ευρώ, με βάση τη μέση τιμή χονδρικής πώλησης τους στο χρόνο και στον τόπο της παραγωγής τους.

Σε αυτά τα ακαθάριστα έσοδα δεν συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα ποσά εσόδων :

- ✓ Οι τόκοι από συναλλακτικές πράξεις.
- ✓ Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου της επιχείρησης.
- ✓ Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεσθεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτές από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.
- ✓ Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από φόρους, τέλη και εισφορές της επιχείρησης, εφόσον είχαν καταβληθεί και είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

Τα ποσά των πιο πάνω περιπτώσεων προστίθενται στο καθαρό εισόδημα της επιχείρησης, το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστή καθαρού εισοδήματος.

5.3 Προσδιορισμός καθαρού γεωργικού εισοδήματος.

Α) Ως καθαρό γεωργικό εισόδημα, από οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα, στην περίπτωση που δεν τηρούνται βιβλία Κ.Β.Σ., από τα οποία να εξάγεται λογιστικό αποτέλεσμα για τη δραστηριότητα αυτή, θεωρείται η πρόσοδος από το έδαφος, το κεφάλαιο και την εργασία, από τη συμμετοχή τους στην παραγωγική δραστηριότητα μιας γεωργικής εκμετάλλευσης, η οποία προσδιορίζεται με αντικειμενική μέθοδο.

Για τον προσδιορισμό αυτό λαμβάνεται υπόψη το καθαρό γεωργικό εισόδημα, όπως αυτό υπολογίζεται με βάση τις καθιερωμένες αρχές της γεωργικής λογιστικής, ανά στέμμα και είδος προϊόντος ή κατά κεφαλή και είδος εκτρεφόμενου ζώου ή κατά άλλη μονάδα παραγωγής για ειδικές περιπτώσεις, επί τον αριθμό των στεμμάτων ή των εκτρεφόμενων ζώων ή των άλλων μονάδων παραγωγής ή συνδυασμό αυτών.

Για την εξειδίκευση της άνω αντικειμενικής μεθόδου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας καθορίζονται:

- I. Τα προσδιοριστικά στοιχεία που διαμορφώνουν την πρόσοδο από το έδαφος, αφού συνεκτιμηθούν η συνολική έκταση, το σχήμα, η τοπογραφική κατάσταση, όπως κλίση και γενικά τα στοιχεία τα οποία καθορίζουν τη φυσική του παραγωγικότητα, όπως σύσταση εδάφους, γονιμότητα.
- II. Τα στοιχεία που προσδιορίζουν την πρόσοδο από την εργασία, αφού συνεκτιμηθούν ο χρόνος απασχόλησης, η ηλικία, το φύλλο, η ίδια ή ξένη απασχόληση.
- III. Τα στοιχεία που προσδιορίζουν την πρόσοδο από το κεφάλαιο, αφού συνεκτιμηθούν το μέγεθος, η μορφή αυτού, όπως γεωργικές κατασκευές, μηχανές, μόνιμες φυτείες.
- IV. Η μέθοδος υπολογισμού των βασικών αυτών συντελεστών παραγωγής της γεωργικής εκμετάλλευσης.
- V. Κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

B) Ο προσδιορισμός του καθαρού γεωργικού εισοδήματος, για κάθε ημερολογιακό έτος, με αντικειμενική μέθοδο, γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία:

Συνιστάται, στη Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος του Υπουργείου Οικονομικών, Επιτροπή Αντικειμενικού Προσδιορισμού του Γεωργικού Εισοδήματος, αποτελούμενη από το Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας και Δημόσιας Περιουσίας, ως πρόεδρο και μέλη τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Φορολογίας Εισοδήματος ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους, δύο (2) ειδικούς επιστήμονες του Υπουργείου Γεωργίας με τους αναπληρωτές τους, που προτείνονται από την υπηρεσία τους, έναν (1) ειδικό επιστήμονα με τον αναπληρωτή του, δύο (2) ειδικούς επιστήμονες με τους αναπληρωτές τους, που προτείνονται από τις αγροτικές συνομοσπονδίες, ένα (1) μέλος του Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού του Τμήματος Γεωργικής Οικονομίας του Γεωργικού Πανεπιστημίου Αθηνών με τον αναπληρωτή του, που προτείνεται από το τμήμα αυτό και έναν (1) ειδικό επιστήμονα ειδικό επιστήμονα με τον αναπληρωτή του, που προτείνεται από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης, συμμετέχει ως μέλος ένας υπάλληλος του κλάδου πληροφορικής-λογισμικού του Κέντρου Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον υπάλληλο του ίδιου κλάδου της ίδιας υπηρεσίας. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής εκτελούν δύο εφοριακοί υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, αναπληρούμενοι από άλλους δύο εφοριακούς υπάλληλους της ίδιας Γενικής Διεύθυνσης.

Έργο της επιτροπής είναι η κατάρτιση πινάκων, που περιλαμβάνουν εκτιμήσεις του καθαρού γεωργικού εισοδήματος, για όλα τα γεωργικά προϊόντα, που παράγονται στην ελληνική επικράτεια, καθώς και εκτιμήσεις του αντιπροσωπευτικού ενοικίου, ανά στέμμα ενοικιαζόμενης γεωργικής γης.

Οι πιο πάνω εκτιμήσεις εξειδικεύονται κατά νομό, ζώνη καλλιεργούμενης έκτασης και δυνατότητα άρδευσης ή όποια άλλη διάκριση κρίνεται αναγκαία, λαμβάνοντας υπόψη ειδικούς συντελεστές, όπως συντελεστές ζώνης καλλιεργούμενης έκτασης, συντελεστές αρδευσιμότητας και όποιο άλλο στοιχείο κρίνεται πρόσφορο από την επιτροπή με βάση δεδομένα προηγούμενων ετών, δεκτικά αξιολόγησης.

Γ) Σε κάθε νομαρχία, στη Διεύθυνση επιθεώρησης και Συντονισμού Δ.Ο.Υ., συνιστάται επιτροπή αποτελούμενη από επιθεωρητή της οικείας διεύθυνσης, που είναι αρμόδια για το νόμο, ως πρόεδρο και μέλη τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του νόμου, έναν (1) ειδικό επιστήμονα της Διεύθυνσης Γεωργίας της νομαρχίας, έναν (1) ειδικό επιστήμονα που προτείνεται από την ένωση γεωργικών συνεταιρισμών της έδρας του νομού και έναν (1) ειδικό επιστήμονα, που προτείνεται από κάθε αγροτική ομοσπονδία του νομού. Για τους παραπάνω ορίζεται και αναπληρωτές τους. Χρέη γραμματέα της επιτροπής εκτελεί φοροτεχνικός υπάλληλος δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του νομού.

Δ) Η επιτροπή της παραγράφου 2, σε περίπτωση που έχει στη διάθεσή της πίνακες της προηγούμενης παραγράφου ή αυτοί είναι ελλιπείς, οριστικοποιεί τις αρχικές εκτιμήσεις της.

Οι οριστικοί πίνακες εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομικών ο οποίος μπορεί να τους τροποποιεί και με ευθύνη του προέδρου της επιτροπής κοινοποιούνται στις νομαρχίες και τις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες των νομών. Με ευθύνη των νομαρχών, οι πίνακες αυτοί κοινοποιούνται σε όλους τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τις συνεταιριστικές οργανώσεις και τους αγροτικούς συλλόγους, μέχρι 10 Φεβρουαρίου κάθε έτους.

Ε) Αν από τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ., από τα οποία δεν εξάγεται λογιστικό αποτέλεσμα προκύπτει καθαρό γεωργικό εισόδημα, διαφορετικό από αυτό που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο, λαμβάνεται υπόψη για τη φορολογία εισοδήματος το κατά περίπτωση προκύπτον μεγαλύτερο εισόδημα.

ΣΤ) Αν από τα στοιχεία, που προσκομίζει ο φορολογούμενος, αποδεικνύεται ότι, εξαιτίας ζημιών από γεγονότα απρόβλεπτα ή οφειλόμενα σε ανώτερη βία, δεν αποκτήθηκε εισόδημα ή το αποκτηθέν είναι κατώτερο του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δεν λαμβάνεται υπόψη ή μειώνει κατά περίπτωση το προκύπτον με την αντικειμενική μέθοδο καθαρό γεωργικό εισόδημα.

Ζ) Με αποφάσεις του υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

1. Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων αυτού του κεφαλαίου.
2. Η συγκρότηση της επιτροπής που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 2, καθώς και κάθε αναγκαία δαπάνη για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του κεφαλαίου.

Η) Με αποφάσεις του οικείου νομάρχη καθορίζονται:

1. Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 3 και 4 αυτού του κεφαλαίου.
2. Η συγκρότηση της επιτροπής που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 3.

5.4 Εκπτώσεις και απαλλαγές του εισοδήματος από γεωργικές επιχειρήσεις.

Από το καθαρό γεωργικό εισόδημα, που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο, εκπίπτουν :

α) Το ποσό του καταβαλλόμενου ενοικίου για εκμίσθωση της γεωργικής γης.

β) Ποσό ίσο με το 25%, της δαπάνης αγοράς καινούργιου πάγιου εξοπλισμού, που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη αναγκών της γεωργικής εκμετάλλευσης, εφάπαξ κατά το χρόνο πραγματοποίησης της δαπάνης, χωρίς δυνατότητα έκπτωσης αυτής, ολικά ή μερικά, σε επόμενες χρήσεις.

Ειδικά για εκείνους που στην αρχή της φορολογούμενης χρήσης είναι νέοι αγρότες, το παραπάνω ποσό ανέρχεται σε ποσοστό 50%.

Από το καθαρό γεωργικό εισόδημα των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, φυσικών προσώπων, απαλλάσσεται του φόρου χιλίων τετρακοσίων εβδομήντα ευρώ (1470) ευρώ.

Το ποσό αυτό ορίζεται σε τρεις χιλιάδες ευρώ (3000) ευρώ, εφόσον τα παραπάνω πρόσωπα λαμβάνουν εξισωτικές αποζημιώσεις.

Ειδικά για εκείνους που στην αρχή της φορολογούμενης χρήσης είναι νέοι αγρότες, τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά ποσοστό 50% για τα πρώτα 5 χρόνια υποβολής φορολογικής δήλωσης και κατά ποσοστό 25% για τα επόμενα 5 χρόνια.

Η απαλλαγή αυτή παρέχεται με την πρόσθετη προϋπόθεση ότι θα εξακολουθήσουν να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για μια ακόμη δεκαετία. Σε αντίθετη περίπτωση βεβαιώνεται ο φόρος που δεν καταβλήθηκε.

5.5 Κυρώσεις σε όσους δεν δηλώνουν το γεωργικό εισόδημα.

Οι κυρώσεις που προβλέπονται για τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, που αποκτούν καθαρό γεωργικό εισόδημα, από οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα και είναι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης, αν δεν δηλώσουν το εισόδημα αυτό δεν μπορούν:

- 1) Να εισπράξουν επιστρεφόμενο φόρο προστιθέμενης αξίας, ποσού άνω των 300.000 δραχμών.
- 2) Να εισπράξουν επιδοτήσεις ποσού άνω των χιλίων τετρακοσίων εβδομήντα ευρώ (1470) ευρώ, για την φυτική παραγωγή και δύο χιλιάδων διακοσίων ευρώ (2200) ευρώ, για την ζωική παραγωγή.
- 3) Να πάρουν άδεια από την αρμόδια αρχή να πωλούν αγροτικά προϊόντα πλανοδίως ή σε λαϊκές αγορές.
- 4) Να πάρουν άδεια αγροτικού αυτοκινήτου.
- 5) Να μεταβιβάσουν με οποιονδήποτε τρόπο την κυριότητα γεωργικής γης, για μία πενταετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της φορολογικής δήλωσης.

Οι κυρώσεις που προβλέπονται για τους μη κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, από οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα, αν δεν δηλώσουν το εισόδημα αυτό δεν δικαιούνται :

- 1) Να εισπράξουν κάθε μορφής και ποσού επιδότηση.
- 2) Να εισπράξουν κάθε ποσό αποζημίωσης γεωργικής παραγωγής, λόγω έκτακτων και απρόβλεπτων ζημιών.
- 3) Να πάρουν άδεια αγροτικού αυτοκινήτου.
- 4) Να μεταβιβάσουν με οποιονδήποτε τρόπο την κυριότητα γεωργικής γης, για μία πενταετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

5.6 Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.

Δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τράπεζες, πιστωτικοί οργανισμοί και συνεταιρισμοί ή ενώσεις συνεταιρισμών που καταβάλλουν επιχορηγήσεις ή επιδοτήσεις επί της παραγωγής, σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής, εφόσον οι δικαιούχοι ασχολούνται κατά κύριο επάγγελμα με την παραγωγή φυτικών ή ζωικών προϊόντων, υποχρεούνται όπως, κατά την καταβολή αυτών των ποσών στους δικαιούχους, παρακρατούν φόρο εισοδήματος έναντι του φόρου που βαρύνει το δικαιούχο, ως εξής:

α. Ποσοστό μισό τοις εκατό (0.5%), όταν το συνολικό ετήσιο ποσό είναι από επτά χιλιάδες τριακόσια τριάντα έξι ευρώ (7336) ευρώ έως δέκα τέσσερις χιλιάδες εξακόσια εβδομήντα πέντε ευρώ (14675) ευρώ.

β. Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%), όταν το συνολικό ετήσιο ποσό αυτών είναι πάνω από τέσσερις χιλιάδες εξακόσια εβδομήντα πέντε ευρώ (4675) ευρώ.

Εξαιρούνται της παρακράτησης αυτής οι επιχορηγήσεις ή επιδοτήσεις που χορηγούνται επί της παραγωγής ορεινών μειονεκτικών περιοχών.

Αν δικαιούχοι επιδοτήσεων ή επιχορηγήσεων δεν ασχολούνται κατά κύριο επάγγελμα με την παραγωγή φυτικών ή ζωικών προϊόντων, ο φόρος παρακρατείται με

συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον το συνολικό ετήσιο ποσό αυτών υπερβαίνει τα τριακόσια ευρώ. (300) ευρώ.

Με διατάξεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται ο τρόπος παρακράτησης του φόρου, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του υποκεφαλαίου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

6.1 Έννοια και κτήση.

Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι το εισόδημα που προκύπτει κάθε οικονομικό έτος από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα, συντάξεις και γενικά από κάθε παροχή που χορηγείται περιοδικά με οποιαδήποτε μορφή είτε σε χρήμα είτε σε είδος ή άλλες αξίες για παρούσα ή προηγούμενη υπηρεσία ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, το οποίο αποκτάται από μισθωτούς γενικά και συνταξιούχους.

Ομοίως, εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται και το εισόδημα που αποκτούν οι δικηγόροι ως πάγια αντιμισθία για την παροχή νομικών υπηρεσιών, καθώς και το εισόδημα που αποκτούν οι ξεναγοί.

Δεν θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και δεν υπόκειται σε φόρο :

- 1) Η αποζημίωση που παρέχεται σε υπαλλήλους επιχειρήσεων ελεύθερων επαγγελματιών για δαπάνες υπηρεσίας, που τους έχει ανατεθεί, εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους από τα σχετικά παραστατικά στοιχεία, που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.

2) Οι δαπάνες που καταβάλλονται στα πρόσωπα που μετακινούνται με εντολή του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.).

3) Η παροχή που καταβάλλεται εφάπαξ από τα ταμεία προνοίας και τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς στους ασφαλισμένους και τις οικογένειες τους, το εφάπαξ βοήθημα που παρέχεται σε δημόσιους υπαλλήλους και βοηθητικό προσωπικό λόγω εθελούσιας εξόδου από την υπηρεσία με παραίτηση, καθώς και τα εφάπαξ βοηθήματα που χορηγούνται.

4) Ποσοστό 20% από τις κάθε είδους καθαρές αποδοχές, πρόσθετες αμοιβές, αποζημιώσεις και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικά σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, σε μισθωτούς ή συνταξιούχους με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, καθώς και από δεδουλευμένες καθαρές αποδοχές που εισπράττει καθυστερημένα ο δικαιούχος, σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη του και εφόσον έγινε επίσχεση της εργασίας από τους μισθωτούς ή αν ο εργοδότης κηρύχτηκε σε κατάσταση πτώχευσης.

5) Οι παρεχόμενες από αθλητικά σωματεία ή ενώσεις αυτών αποζημιώσεις οδοιπορικών και λοιπών εξόδων ταξιδιών καθώς και παροχές διατροφής σε ερασιτέχνες αθλητές μέσα στα πλαίσια των διατάξεων περί φιλάθλου ιδιότητας, μέχρι ποσού τριών χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (3500) ευρώ ετησίως.

6.2 Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος.

Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε δικαίωμα είσπραξης του.

Ειδικά, προκειμένου για αποδοχές και συντάξεις, που καταβάλλονται σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται σε μισθωτούς ή συνταξιούχους, με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, χρόνος απόκτησης τους θεωρείται ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται από τους δικαιούχους.

Ειδικά, για τις πρόσθετες αμοιβές και τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, χρόνος απόκτησης τους είναι αυτός στον οποίο εισπράττονται από τους δικαιούχους. Κατ' εξαίρεση στην περίπτωση αυτή, αν οι πρόσθετες αμοιβές ή οι αποζημιώσεις καταβάλλονται στους δικαιούχους σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, χρόνος απόκτησης τους είναι ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται.

Αν ο δικαιούχος εισπράττει καθυστερημένα δεδουλευμένες αποδοχές, σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη και εφόσον έγινε επίσχεση της εργασίας από τους μισθωτούς ή αν ο εργοδότης κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης, χρόνος απόκτησης αυτών των αποδοχών είναι ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται.

6.3 Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα.

Το εισόδημα που καθορίζεται στην παράγραφο 10.1 αποτελεί το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

Καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες αποτελεί το ποσό που απομένει μετά τη διενέργεια των παρακάτω εκπτώσεων :

- 1) Κάθε ποσό για φόρο, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου που βαρύνει αυτό το εισόδημα.
- 2) Οι κρατήσεις υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων, οι οποίες επιβάλλονται με νόμο.

Ειδικά για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών και των λοιπών Δημόσιων Πολιτικών Υπηρεσιών, του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, της Μόνιμης Αντιπροσωπείας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και των στρατιωτικών, που υπηρετούν στην αλλοδαπή, καθώς και των υπαλλήλων του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, των υπαλλήλων του Εθνικού Οργανισμού Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και των υπαλλήλων της Πανελληνίας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών, που υπηρετούν στα οικεία

αντιπροσωπευτικά γραφεία τους στις Βρυξέλλες, ως καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες λαμβάνεται ποσό ίσο με το καθαρό ποσό αποδοχών, τις οποίες αυτοί θα έπαιρναν αν υπηρετούσαν στο εσωτερικό.

6.4 Αυτοτελείς φορολογία.

Στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες προβλέπεται η αυτοτελείς φορολόγηση των ακόλουθων εσόδων των δικαιούχων:

A) Αποζημιώσεις.

Οι αποζημιώσεις φορολογούνται αυτοτελώς, εξαντλούμενης της φορολογικής υποχρέωσης.

Ο φόρος υπολογίζεται με βάση τη φορολογική κλίμακα, αφού από το καθαρό ποσό της αποζημίωσης αφαιρεθεί αφορολόγητο ποσό τριών χιλιάδων ευρώ (3000) ευρώ.

B) Χρηματικά ποσά για την μεταγραφή ποδοσφαιριστών.

Φορολογούνται αυτοτελώς χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στους ποδοσφαιριστές ανώνυμες εταιρίες ή τα αναγνωρισμένα αθλητικά σωματεία, κατά την υπογραφή του συμβολαίου μεταγραφής ή την ανανέωση του συμβολαίου συνεργασίας.

Γ) Αμοιβές για εφημερίες ιατρού Ε.Σ.Υ.

Φορολογούνται αυτοτελώς οι αμοιβές που καταβάλλονται σε:

- Ιατρούς που είναι ενταγμένοι στο Ε.Σ.Υ.
- Πανεπιστημιακούς ιατρούς που δεν ασκούν ελεύθεριο επάγγελμα.
- Ειδικευόμενους ιατρούς για το ποσό που αντιστοιχεί στις πάνω από δύο ημέρες ενεργού εφημερίας κατά μήνα.

Δ) Αποδοχές δασκάλων, καθηγητών σε ελληνικά σχολεία της Γερμανίας.

Φορολογούνται αυτοτελώς, με συντελεστή 5% στο ακαθάριστο ποσό τους, οι αποδοχές των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στα ελληνικά σχολεία που λειτουργούν στην Γερμανία, εφόσον τα πρόσωπα αυτά έχουν

την ελληνική υπηκοότητα ή μόνο τη γερμανική ή είναι υπήκοοι τρίτης χώρας και πληρώνονται από το Ελληνικό δημόσιο ή φορέα που βρίσκεται στην αλλοδαπή και αποτελεί υποδιαίρεση του ελληνικού δημοσίου ή υπηρεσία του.

E) Επιδόματα πολύτεκνης μητέρας.

Φορολογούνται αυτοτελώς, με συντελεστή 10% στο καθαρό ποσό τους, τα επιδόματα που καταβάλλονται στις πολύτεκνες μητέρες.

Οι δικαιούχοι μπορεί να περιλάβουν το ποσό αυτών των επιδομάτων στην ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος, για να φορολογηθούν με τις γενικές διατάξεις.

6.5 Υποβολή ετήσιας οριστικής δήλωσης Φ.Μ.Υ.

Όσοι παρακρατούν φόρο στα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες εκτός τις προσωρινές δηλώσεις είναι υποχρεωμένοι εντός του μήνα Μαρτίου κάθε έτους να αποδώσουν την οριστική δήλωση Φ.Μ.Υ. στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. στην περιφέρεια της οποίας καταβλήθηκαν οι αμοιβές, για τις οποίες έγινε η παρακράτηση φόρου.

Η οριστική δήλωση Φ.Μ.Υ. υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα και περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση κατοικίας, τον αριθμό φορολογικού μητρώου κάθε δικαιούχου καθώς και το ποσό των αμοιβών και το φόρο που παρακρατήθηκε από αυτές, για κάθε μισθωτό ή ημερομίσθιο ή συνταξιούχο κατά περίπτωση.

Η οριστική δήλωση Φ.Μ.Υ. δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα αν ο υπόχρεος δεν έχει επιδιώξει τις αντίστοιχες προσωρινές δηλώσεις ή δεν έχει αποδώσει με αυτές ολόκληρο το ποσό της οφειλής που προκύπτει στις αντίστοιχες περιόδους.

6.6 Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

A) Στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες ο φόρος παρακρατείται από εκείνον που απασχολεί κατά σύστημα έμμισθο ή ημερομίσθιο προσωπικό είτε καταβάλλει συντάξεις, επιχορηγήσεις και κάθε άλλη παροχή. Η παρακράτηση ενεργείται κατά την καταβολή και ο φόρος υπολογίζεται ως εξής :

1) Στους αμειβόμενους με μηνιαίο μισθό, τους συνταξιούχους και τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες με σχέση μίσθωσης εργασίας πάνω από ένα έτος στον ίδιο εργοδότη ή με σχέση μίσθωσης εργασίας αορίστου χρόνου, μετά από προηγούμενη αναγωγή του μισθού ή της σύνταξης ή του ημερομισθίου ή της αμοιβής, που ορίζεται με άλλη βάση, σε ετήσιο καθαρό εισόδημα.

2) Στους αμειβόμενους με ημερομίσθιο, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ορισμένου χρόνου αλλά διάρκειας μικρότερης από ένα έτος, με συντελεστή στο ακαθάριστο ποσό του ημερομισθίου, ο οποίος ορίζεται σε 3% για ημερομίσθιο πάνω από 24 ευρώ (από 17 που ήταν έως σήμερα).

3) Στις καθαρές αμοιβές για υπερωριακή εργασία, επιχορηγήσεις, επιδόματα, αποζημιώσεις και σε κάθε άλλου είδους πρόσθετες αμοιβές ή παροχές, οι οποίες καταβάλλονται τακτικά ή έκτακτα και δεν συντελούνται με τις τακτικές αποδοχές, με συντελεστή ο οποίος ορίζεται σε 20%.

4) Στα εισοδήματα που καταβάλλονται αναδρομικά με συντελεστή 20% στο καταβαλλόμενο ποσό, ανεξάρτητα από το έτος στο οποίο ανάγονται για να φορολογηθούν τα εισοδήματα αυτά.

5) Στο καθαρό ποσό των συντάξεων ή άλλων παροχών παρόμοιας φύσης, που καταβάλλονται από ταμεία επικουρικά, μετοχικά, αρωγής ή αλληλοβοήθειας, και δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της περίπτωσης α, ο φόρος υπολογίζεται ως εξής :

Με συντελεστή 5% αν το καθαρό ποσό της παροχής δεν υπερβαίνει τα χίλια επτακόσια πενήντα ευρώ (1750) ευρώ ετησίως.

Με συντελεστή 10% αν το καθαρό ποσό της παροχής υπερβαίνει τα χίλια επτακόσια πενήντα ευρώ (1750) ευρώ ετησίως.

Με συντελεστή 15% αν το καθαρό ποσό της παροχής υπερβαίνει τα τέσσερις χιλιάδες εκατό ευρώ (4100) ευρώ ετησίως.

6) Στις αμοιβές των αξιωματικών και του κατώτερου πληρώματος του εμπορικού ναυτικού για τις υπηρεσίες που παρέχουν σε εμπορικά πλοία, καθώς και

για τις αμοιβές του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας. Ο φόρος που παρακρατείται μειώνεται κατά ποσοστό 2,5% κατά την παρακράτηση του.

B) Τα προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, μπορεί για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο, να μεταβάλλονται ο συντελεστής του παρακρατούμενου φόρου και το ποσό του ημερομισθίου.

Γ) Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται λεπτομερέστερα ο τρόπος παρακράτησης και ιδιαίτερα ο τρόπος αναγωγής των αμοιβών σε ετήσιο εισόδημα, ο υπολογισμός του φόρου σε περίπτωση που ο μισθωτός ή ο συνταξιούχος εισπράττει μισθούς, ημερομίσθια, πρόσθετες αμοιβές ή αποζημιώσεις ή συντάξεις ή μερίσματα και λοιπά βοηθήματα ή οποιαδήποτε παροχή από περισσότερους από έναν εργοδότες ή φορείς και γενικά ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα που αφορά την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ

7.1 Τι είναι εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα.

Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων είναι οι αμοιβές από την άσκηση του ελευθέρου επαγγέλματος του ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαίας, δικηγόρου, δικολάβου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού, τοπογράφου, χημικού, γεωπόνου, γεωλόγου, δασολόγου, ωκεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή, ή δασκάλου, καλλιτέχνη γλύπτη ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου ή χαράκτη, ηθοποιού, εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού, καλλιτεχνών των κέντρων διασκέδασης, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή ή συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη, αναλογιστή, κοινωνιολόγου και εμπειρογνώμονα.

Στο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων περιλαμβάνεται και κάθε αμοιβή που καταβάλλεται :

1. Σε πραγματογνώμονες, διαιτητές, εκκαθαριστές γενικά, ελεγκτές ανώνυμων εταιριών, εκτελεστές διαθηκών, εκκαθαριστές κληρονομιών και κηδεμόνες σχολάζουσας κληρονομιάς.
2. Σε συγγραφείς και μουσουργούς από συγγραφικά δικαιώματα γενικά.

3. Σε αντιπροσώπους επαγγελματικών οργανώσεων και ιδιώτες για τη συμμετοχή τις σε κάθε είδους επιτροπές ή συμβούλια, από το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, σωματεία, ιδρύματα, συνεταιρισμούς και οργανισμούς γενικά.

4. Στη σύζυγο ή στο σύζυγο λόγω διατροφής, η οποία επιδικάστηκε σε τις ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη. Το ποσό τις διατροφής που καταβάλλεται σε τέκνα, από οποιαδήποτε αιτία, δεν θεωρείται εισόδημα τις.

Ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα λογίζονται και οι πάσης φύσεως τόκοι που καταβάλλονται σε αρχιτέκτονες, μηχανικούς και τοπογράφους λόγω καθυστέρησης είσπραξης των αμοιβών τις για προσφερθείσες από τις υπηρεσίες.

Ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων λογίζεται και κάθε εισόδημα που δεν μπορεί να υπαχθεί σε κάποια από τις κατηγορίες – πηγές 1 έως 4.

Τέλος ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα θεωρούνται και τα εφάπαξ χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας Α.Ε. βάσει κανονισμού του προσωπικού του από το Λογαριασμό Νεότητας στα ενήλικα τέκνα των υπαλλήλων αυτού από ίδια κεφάλαια. Στο εισόδημα αυτό διενεργείται παρακράτηση φόρου κατά την καταβολή του, από τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας Α.Ε.

7.2 Χρόνος κτήσης του εισοδήματος.

Χρόνος κτήσης του εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέριου επαγγέλματος θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο ο δικαιούχος εισέπραξε τούτο. Κατ' εξαίρεση, για διατροφή που καταβάλλεται αναδρομικά με δικαστική απόφαση, χρόνος κτήσης της θεωρείται ο χρόνος τον οποίο αφορά.

Ως είσπραξη, για την επιβολή και για την παρακράτηση του φόρου, θεωρείται και η πίστωση του δικαιούχου στα βιβλία του υπόχρεου για την καταβολή της αμοιβής, ύστερα από προηγούμενη επί αποδείξει, αναγγελία στο δικαιούχο. Εισόδημα από

υπηρεσίες ελευθέρου επαγγέλματος που αντιπροσωπεύει εργασίες δύο ή περισσότερων ετών και καταβάλλεται μεταγενέστερα, κατανέμεται σε ίσα μέρη για να φορολογηθεί :

- Στο έτος της είσπραξης και το αμέσως προηγούμενο, σε περίπτωση εργασίας δύο ετών.
- Στο έτος της είσπραξης και τα αμέσως δύο προηγούμενα, σε περίπτωση εργασίας τριών ή περισσότερων ετών.

Ειδικά, για συγγραφείς, μουσουργούς και καλλιτέχνες ζωγράφους ή γλύπτες ή χαράκτες, το εισόδημα που αποκτούν κάθε χρόνο από τα έργα της πνευματικής τους παραγωγής κατανέμεται σε ίσα μέρη για να φορολογηθεί στο έτος της κτήσης του και στα τρία επόμενα έτη. Το ίδιο εφαρμόζεται και στην περίπτωση που προκύπτει ζημία.

7.3 Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα.

Ως ακαθάριστο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών λαμβάνεται το σύνολο των αμοιβών, που εισπράττονται από την άσκηση του ελευθέρου επαγγέλματος, όπως αυτό προκύπτει από τα επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία που τηρεί ο φορολογούμενος.

Από το ακαθάριστο εισόδημα εκπίπτουν οι επαγγελματικές δαπάνες, μόνο εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους σε νόμιμο φορολογικό στοιχείο και έχουν αναγραφεί στα βιβλία του υπόχρεου.

Ειδικά οι δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας, αποσβέσεων και μισθωμάτων που καταβάλλονται σε εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες ελευθέρου επαγγέλματος, εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους με νόμιμα φορολογικά στοιχεία και έχουν αναγραφεί στα βιβλία του υπόχρεου, εκπίπτουν κατά ποσοστό 25% του συνολικού ύψους αυτών, μη δυνάμενο να υπερβεί ποσοστό 3% του δηλωθέντος ακαθάριστου εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών.

Εξαιρετικώς, το ακαθάριστο εισόδημα από το έργο της πνευματικής παραγωγής των συγγραφέων, των μουσουργών και των καλλιτεχνών ζωγράφων ή γλυπτών ή χαρακτών κατανέμεται ισομερώς στο πρώτο έτος αποκτήσεως του εισοδήματος από αυτό το έργο και τα αμέσως επόμενα 3 έτη, εκτός αν ο υπόχρεος επιθυμεί να φορολογηθεί, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην πρώτη παράγραφο. Αυτά εφαρμόζονται, επίσης, προκειμένου για τις κάθε είδους επαγγελματικές δαπάνες, οι οποίες επιβαρύνουν το κόστος του έργου των πιο πάνω προσώπων, ανεξάρτητα από το χρόνο που πραγματοποιήθηκαν, εκτός αν ο υπόχρεος επιθυμεί να φορολογηθεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στην δεύτερη παράγραφο.

Το ποσό που απομένει μετά τις εκπτώσεις που αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους αποτελεί το καθαρό εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελμάτων.

Κατ' εξαίρεση, για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσης τους, τη διεύθυνση εκτέλεσης και την ενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα, το καθαρό εισόδημα εξευρίσκεται με τη χρήση συντελεστή στις ακαθάριστες νόμιμες αμοιβές τους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι πάσης φύσεως τόκοι υπερημερίας λόγω καθυστέρησης στην καταβολή των πιο πάνω αμοιβών.

7.4 Τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος.

Αν ο υπόχρεος δεν τηρεί τα βιβλία και στοιχεία που ορίζονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή αυτά που τηρεί είναι ανεπαρκή ή ανακριβή, το ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα προσδιορίζονται τεκμαρτώς.

Για τον τεκμαρτό προσδιορισμό των ακαθάριστων αμοιβών λαμβάνονται υπόψη ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης του επαγγέλματος, ο τόπος που ασκείται αυτό, η ειδικότητα, ο επιστημονικός τίτλος, ο κύκλος των εργασιών, το ύψος των επαγγελματικών δαπανών, το ύψος της αμοιβής που εισπράττεται κατά περίπτωση, το προσωπικό το οποίο απασχολείται, τα μέσα που διαθέτονται, η πελατεία και γενικά

κάθε άλλο στοιχείο που προσδιορίζει την επαγγελματική δραστηριότητα και απόδοση του φορολογούμενου.

Για τον τεκμαρτό προσδιορισμό των καθαρών αμοιβών οι ακαθάριστες αμοιβές πολλαπλασιάζονται με ειδικούς συντελεστές καθαρών αμοιβών ανάλογα με την κατηγορία του επαγγέλματος. Στις καθарές αμοιβές που προσδιορίζονται με τεκμαρτό τρόπο προστίθενται :

1. Οι τόκοι από συναλλακτικές πράξεις.
2. Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου του ελεύθερου επαγγελματία.
3. Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεστεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτές από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.
4. Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί για φόρους, τέλη και εισφορές, που είχαν καταβληθεί εφόσον είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

Για κάθε κατηγορία επαγγέλματος προβλέπεται ένας (μοναδικός) συντελεστής καθαρών αμοιβών, ο οποίος εφαρμόζεται στις ακαθάριστες αμοιβές. Οι συντελεστές καθαρών αμοιβών περιλαμβάνονται σε ειδικό πίνακα, ο οποίος καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όταν οι καθарές αμοιβές προσδιορίζονται εξωλογιστικά, συντελεστής καθαρών αμοιβών λαμβάνεται αυτός που προκύπτει από το λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών αυτών αμοιβών με την προϋπόθεση ότι είναι μεγαλύτερος από τον οικείο συντελεστή του πίνακα. Ο συντελεστής που προσδιορίζεται με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το διπλάσιο του οικείου συντελεστή του πίνακα.

Αν από τα στοιχεία που προσκομίζει ο φορολογούμενος, αποδεικνύεται ότι από γεγονότα ανώτερης βίας, οι πραγματικές καθарές αμοιβές είναι κατώτερες από αυτές που προσδιορίζονται με την εφαρμογή του συντελεστή, οι αμοιβές αυτές μπορεί να καθορίζονται με χρήση κατώτερου συντελεστή, όχι όμως κατώτερου από το μηδέν.

7.5 Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από αμοιβές ελευθερίων επαγγελματιών.

Στο εισόδημα από αμοιβές ελευθέρου επαγγέλματος ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 20% στο ακαθάριστο ποσό των αμοιβών αυτών. Ο φόρος παρακρατείται από τις δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κοινωφελή ιδρύματα, οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, δημόσιες επιχειρήσεις, τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα ή πιστωτικούς οργανισμούς, συνεταιρισμούς και ενώσεις τους, συλλόγους γενικά και ενώσεις προσώπων ανεξάρτητα από το σκοπό τους, καθώς και από επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες που τηρούν βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., κατά την καταβολή των αμοιβών.

Επίσης, οι υπόχρεοι του προηγούμενου εδαφίου, όταν για την επαγγελματική τους εξυπηρέτηση ή για την εκτέλεση του σκοπού τους καταβάλλουν σε τρίτους προμήθειες, μεσιτείες, αμοιβές ή άλλες κάθε είδους παροχές μη έμμισθης υπηρεσίας, ενοίκια αυτοκινήτων, μηχανημάτων ή άλλων κινητών πραγμάτων, εφόσον σε αυτές τις περιπτώσεις δεν ορίζεται η έκδοση θεωρημένου αποδεικτικού στοιχείου από το δικαιούχο των αμοιβών αυτών, οφείλουν να παρακρατούν κατά την καταβολή της αμοιβής, φόρο ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή 20% στο ακαθάριστο ποσό αυτής.

Εξαιρούνται από την παρακράτηση οι προμήθειες που καταβάλλονται από ασφαλιστικές εταιρίες στους νόμιμους αντιπροσώπους ή εξουσιοδοτημένους γενικούς ή απλούς πράκτορές τους.

Καταργείται η ευχέρεια επιλογής αυξημένης παρακράτησης που είχαν ορισμένοι επαγγελματίες ενώ μέχρι σήμερα ο φορολογούμενος μπορούσε να ζητήσει να παρακρατηθεί φόρος με μεγαλύτερο συντελεστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

8.1 Εκπτώσεις φόρου.

Οι παρακάτω φόροι εκπίπτουν από το φόρο που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογούμενου.

- Ο φόρος που παρακρατήθηκε στην πηγή για ορισμένα εισοδήματα π.χ. μισθωτών υπηρεσιών, κ.τ.λ.
- Ο φόρος που προκαταβλήθηκε από το φορολογούμενο.
- Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για εισόδημα που αποκτήθηκε εκεί και το οποίο φορολογείται στην Ελλάδα επειδή ο φορολογούμενος κατοικεί εδώ.

8.2 Πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν τους φορολογούμενους.

Από τα πρόσωπα που συνοικούν με τον φορολογούμενο θεωρείται ότι τον βαρύνουν :

- 1) Ο σύζυγος ή η σύζυγος που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα.
- 2) Τα ανήλικα άγαμα τέκνα.

- 3) Τα ενήλικα άγαμα τέκνα, τα οποία δεν έχουν υπερβεί το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας τους και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία του εσωτερικού ή του εξωτερικού και εκείνα τα οποία δεν έχουν υπερβεί το δέκατο ένατο (19ο) έτος της ηλικίας τους και παρακολουθούν δημόσια μεταλυκειακά προπαρασκευαστικά κέντρα ή παρακολουθούν δημόσια ή ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης εντός της χώρας.
- 4) Τα άγαμα τέκνα τα οποία δεν υπάγονται στην προηγούμενη περίπτωση, εφόσον υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία.
- 5) Τα τέκνα που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.
- 6) Οι αδελφοί και οι αδελφές και των δύο συζύγων που είναι άγαμοι ή διαζευγμένοι ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.
- 7) Οι ανιόντες και των δύο συζύγων.
- 8) Οι ανήλικοι ορφανοί από πατέρα και μητέρα, συγγενείς μέχρι τον τρίτο βαθμό οποιουδήποτε από τους συζύγους.

Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραπάνω περιπτώσεις θεωρείται ότι βαρύνουν τον φορολογούμενο εφόσον συγκατοικούν με αυτόν και αν αυτά παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία. Στο όριο του εισοδήματος δεν λαμβάνονται υπόψη εκείνα από ιδιοκατοίκηση, των ανήλικων παιδιών, καθώς και από διατροφή.

Με κοινές αποφάσεις του υπουργού των Οικονομικών και του υπουργού Υγείας και Πρόνοιας οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, καθορίζονται τα δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται για την απόδειξη του ποσοστού της αναπηρίας.

8.3 Εκπτώσεις αφορολόγητων ποσών.

Από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου αφαιρούνται τα ποσά των παρακάτω δαπανών :

1) Ενοίκιο κύριας κατοικίας του φορολογούμενου και διαμονής των τέκνων του που σπουδάζουν.

Κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) των εξής δαπανών: Του ποσού του μισθώματος που καταβάλλεται ετησίως για κύρια κατοικία του φορολογούμενου και της οικογένειάς του. Δεν δικαιούνται την έκπτωση αυτή όσοι παίρνουν στεγαστικό επίδομα. Ομοίως, δεν δικαιούνται τη μείωση αυτή οι φορολογούμενοι, όταν οι ίδιοι ή η σύζυγός τους ή τα τέκνα που τους βαρύνουν έχουν πλήρη κυριότητα ή κατοχή, εξ ολοκλήρου, σε οικία με επιφάνεια τουλάχιστον ίση με εκείνη της μισθωμένης κύριας κατοικίας, η οποία βρίσκεται στον ίδιο νομό με τη μισθωμένη. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και όταν η πιο πάνω οικία ανήκει εξ αδιαιρέτου είτε στον φορολογούμενο και στη σύζυγό του είτε στον φορολογούμενο και στα τέκνα τους που τους βαρύνουν είτε στη σύζυγό του και στα τέκνα τους που τους βαρύνουν. Του ποσού του μισθώματος που καταβάλλει ετησίως για τα τέκνα του ο φορολογούμενος που μισθώνει κατοικίες για την ικανοποίηση των στεγαστικών αναγκών τους, τα οποία φοιτούν σε αναγνωρισμένα σχολεία ή σχολές του εσωτερικού, εφόσον αυτά τον βαρύνουν και εφόσον οι κατοικίες που μισθώνονται βρίσκονται στην πόλη που έχει την έδρα της η σχολή ή το σχολείο που φοιτούν τα τέκνα του και αυτός ή τα τέκνα του δεν έχουν άλλη κατοικία σ' αυτή την πόλη.

Η έκπτωση αναγνωρίζεται, μόνο όταν ο φορολογούμενος αναγράψει στις οικείες ενδείξεις της ετήσιας δήλωσης φόρου εισοδήματος τον αριθμό φορολογικού μητρώου του εκμισθωτή. Αν πρόκειται για εκμισθωτές που δεν κατοικούν ούτε διαμένουν στην Ελλάδα, μπορεί να αναγράφεται ο αριθμός φορολογικού μητρώου του πληρεξούσιου ή νόμιμου εκπροσώπου τους. Για τους ανήλικους εκμισθωτές που δεν έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου, αναγράφεται το αντίστοιχο στοιχείο του προσώπου που έχει την επιμέλεια του ανηλίκου.

2) Ασφάλιστρα ζωής ή θανάτου.

Το ποσό της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής ή θανάτου, ασφαλίσεων προσωπικών ατυχημάτων, καθώς και των ασφαλιστρών για ασφαλιστήρια ασθένειας, για την ασφάλιση του υπόχρεου, του άλλου συζύγου και των τέκνων τους, τα οποία τους βαρύνουν, κατά τις διατάξεις του παρόντος.

3) Λίδακτρα για φροντιστήρια εκπαιδευτικών μαθημάτων.

Κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) των εξής δαπανών: Του ποσού της δαπάνης για παράδοση κατ' οίκον ιδιαίτερων μαθημάτων ή για φροντιστήρια οποιασδήποτε αναγνωρισμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών, το οποίο καταβάλλει ετησίως ο φορολογούμενος για κάθε τέκνο που τον βαρύνει ή για τον ίδιο. Το ποσό της κάθε δαπάνης, η οποία υπολογίζεται αθροιστικά και για τους δύο συζύγους, μειώνει το φόρο, μόνο εφόσον έχει περιληφθεί στην αρχική δήλωση και μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος του καθενός που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις, όπως αυτό δηλώθηκε με την αρχική δήλωση.

4) Υποχρεωτικές ασφαλιστικές εισφορές.

Το συνολικό ποσό των εισφορών που καταβάλλονται από το φορολογούμενο σε ταμεία ασφάλισης του, εφόσον η καταβολή τους είναι υποχρεωτική από το νόμο, καθώς και το ποσό των καταβαλλόμενων εισφορών στις περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισης του σε ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο.

5) Δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης.

Κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του συνολικού ετήσιου ποσού των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του φορολογουμένου και των λοιπών προσώπων που τον βαρύνουν. Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τα έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ.

Ως έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης θεωρούνται μόνο:

- 1) Οι αμοιβές που καταβάλλονται για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις γενικά, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ακτινολογικές και μικροβιολογικές εξετάσεις, οι δαπάνες που καταβάλλονται για διαρκή κάλυψη τέτοιων αναγκών, καθώς και η δαπάνη για οδοντοθεραπεία και οδοντοπροσθετική.
 - 2) τα έξοδα νοσηλείας που καταβάλλονται σε νοσηλευτικά ιδρύματα ή ιδιωτικές κλινικές, στα οποία περιλαμβάνονται και τα έξοδα για φαρμακευτική περίθαλψη στο νοσοκομείο ή στην κλινική.
 - 3) οι αμοιβές που καταβάλλονται σε νοσοκόμο για την παροχή υπηρεσιών σε ασθενή κατά τη νοσηλεία του σε νοσοκομείο ή κλινική ή στο σπίτι.
 - 4) η δαπάνη για την αντικατάσταση μελών του σώματος με τεχνητά μέλη, καθώς και η δαπάνη για την αγορά ή τοποθέτηση στο σώμα του ασθενούς οργάνων, τα οποία είναι αναγκαία για τη φυσιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού.
 - 5) τα έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης των τέκνων που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ και πάσχουν από ανίατο νόσημα, καθώς επίσης και με τις ίδιες προϋποθέσεις η δαπάνη για την περίθαλψη με οποιονδήποτε τρόπο των τυφλών, κωφάλαλων ή διανοητικά καθυστερημένων τέκνων του φορολογουμένου, όπως και η δαπάνη τους για δίδακτρα ή τροφεία που καταβάλλονται γι' αυτά τα τέκνα σε ειδικές για την πάθησή τους σχολές ή θεραπευτήρια.
 - 6) ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) της δαπάνης που καταβάλλεται σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων, οι οποίες λειτουργούν νόμιμα.
- Στις δαπάνες περιλαμβάνονται και οι δαπάνες για έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των προσώπων τα οποία συνοικούν με τον φορολογούμενο και παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από νοητική καθυστέρηση, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση με βάση τη γνωμάτευση της οικείας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, που εδρεύει σε κάθε νομό, ή είναι τυφλοί που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών, που τηρείται στην οικεία νομαρχία, στην περίπτωση κατά την οποία έχουν αποκτήσει ετήσιο εισόδημα πάνω

από έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ, κατά το ποσό που τα έξοδα αυτά υπερβαίνουν το πραγματικό φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο ετήσιο καθαρό εισόδημα των προσώπων αυτών.

7) Οι αμοιβές που καταβάλλονται για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις, γενικά, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ακτινολογικές και μικροβιολογικές εξετάσεις, καθώς και η δαπάνη για οδοντοθεραπεία και οδοντοπροσθετική.

Ειδική περίπτωση υπολογισμού δαπανών για τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των τέκνων.

Το ποσό για τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των προσώπων τα οποία αν και συνοικούν με τον φορολογούμενο και παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα εφτά τοις εκατό (67%) και πάνω εν τούτοις δεν θεωρούνται ότι τον βαρύνουν, λαμβάνεται υπόψη κατά το ποσό που αυτά τα έξοδα υπερβαίνουν το πραγματικό φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο ετήσιο καθαρό εισόδημά τους. Η διαφορά αυτή προστίθεται με τις άλλες δαπάνες του φορολογούμενου με το οποίο συνοικούν, παρότι δεν τον βαρύνουν.

6) Δεδουλευμένοι τόκοι

Κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο για:

Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται στον φορολογούμενο με υποθήκη ή προσημείωση από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμιευτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφόσον οφείλονται από αυτόν και η υποθήκη ή προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητό του ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων που τους βαρύνουν. Σε περίπτωση σύναψης νέου δανείου από ένα από τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα, ανεξάρτητα αν είναι το ίδιο με αυτό που χορήγησε το αρχικό δάνειο ή όχι, με σκοπό την εξόφληση από τον υπόχρεο του παλαιού δανείου, οι δεδουλευμένοι τόκοι του νέου δανείου που αντιστοιχούν στο τμήμα αυτού που διατέθηκε για την εξόφληση του ανεξόφλητου υπολοίπου του παλαιού στεγαστικού δανείου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται

στο προηγούμενο εδάφιο, αναγνωρίζονται για μείωση του φόρου για το χρονικό διάστημα που υπολείπεται από τη χορήγηση του νέου δανείου μέχρι τη λήξη του παλαιού δανείου. Για την αναγνώριση της μείωσης πρέπει στο δανειστικό συμβόλαιο του νομικού προσώπου που χορήγησε το νέο δάνειο να αναγράφονται απαραίτητα ο σκοπός του δανείου, το ανεξόφλητο ποσό του παλαιού δανείου, ο χρόνος λήξης του παλαιού δανείου και ότι έχει εγγραφεί υποθήκη ή προσημείωση με τις ίδιες προϋποθέσεις που ίσχυαν και για το παλαιό δάνειο.

Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις στους υπαλλήλους τους, εφόσον οφείλονται από αυτούς και η υποθήκη ή προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητό τους ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων που τους βαρύνουν.

7) Δωρεές και χορηγίες.

Μετά από συνεχείς μεταβολές των οικείων διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας, λόγω κακής εφαρμογής αυτών των διατάξεων σε πολλές περιπτώσεις, φαίνεται ότι σταθεροποιήθηκε το ακόλουθο καθεστώς.

1) Δωρεές ακινήτων, χρηματικών ποσών.

Η αξία των ακινήτων που μεταβιβάζονται, καθώς και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς :

- στο δημόσιο
- στους δήμους και τις κοινότητες του κράτους
- στους ιερούς ναούς
- στις ιερές μονές του Άγιου Όρους
- στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
- στα κρατικά κα δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα

- στα νοσοκομεία, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού Δικαίου, τα οποία επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό
- στο Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων.

Η αξία των ακινήτων καθορίζεται με βάση τις προκαθορισμένες τιμές ακινήτων ή, αν το δωρούμενο ακίνητο βρίσκεται εκτός από αυτές τις περιοχές, με βάση την αξία που καθορίζεται από την αρμόδια φορολογική αρχή.

2) Δωρεές χρηματικών ποσών.

Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς:

- στα κοινωφελή ιδρύματα
- στα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σωματεία που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης και χορηγούν υποτροφίες
- στα ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου
- στα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται με τη δωρεά, τα οποία επιδιώκουν σκοπούς κοινωφελείς.

3) Δωρεές ασθενοφόρων οχημάτων – ιατρικών μηχανημάτων.

Η αξία των ασθενοφόρων οχημάτων και των ιατρικών μηχανημάτων που δωρίζονται σε κρατικά ή δημοτικά ή νοσηλευτικά ιδρύματα, καθώς και σε νοσοκομεία που είναι νόμιμα πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, εφόσον επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

4) Χορηγίες

Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από το φορολογούμενο, μέχρι το 15% του συνολικού φορολογούμενου εισοδήματός του, λόγω χορηγίας προς τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα υφίστανται ή συνιστώνται, εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς.

Πολιτιστικοί σκοποί είναι ιδίως η καλλιέργεια, προαγωγή και διάδοση των γραμμάτων, της μουσικής, του χορού, του θεάτρου, του κινηματογράφου, της ζωγραφικής, της γλυπτικής και των τεχνών γενικότερα, καθώς και η ίδρυση, επέκταση και συντήρηση των αναγνωρισμένων ιδιωτικών μουσείων, όπως τέχνης, φυσικής ιστορίας, εθνολογικών, και λαογραφικών.

Με κοινές αποφάσεις των υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού έχουν αναγνωρισθεί ως νομικά πρόσωπα που εκπληρώνουν πολιτιστικούς σκοπούς τα ακόλουθα:

- Ο Οργανισμός Μεγάλου Μουσικής Αθηνών
- Ο Όμιλος ενίσχυσης πολιτιστικών δραστηριοτήτων.
- Η Εταιρία Μακεδονικών Σπουδών.
- Το Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα.
- Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Γουλιανδρή.
- Το Ιστορικό και Εθνολογικό Μουσείο.
- Το Λύκειο Ελληνίδων.
- Το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών.
- Οι φίλοι της Μουσικής.
- Το Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.

8) Εφάπαξ ποσό δαπάνης, λόγω προσωπικής κατάστασης.

Από το εισόδημα του φορολογούμενου εκπίπτει ως δαπάνη χωρίς δικαιολογητικά για τον ίδιο και για καθένα από τα πρόσωπα που συνοικούν μαζί του, εφόσον :

Α. Είναι τυφλοί που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών, που τηρείται στην οικεία Νομαρχία.

B. Είναι νεφροπαθείς που τελούν υπό αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση ή έχουν κάνει μεταμόσχευση νεφρού, καθώς και τα πρόσωπα που πάσχουν από μεσογειακή, δρεπανοκυτταρική, και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και κάνουν μεταγγίσεις αίματος.

C. Παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω από νοητική καθυστέρηση, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση.

D. Είναι ανάπηροι αξιωματικοί ή οπλίτες, οι οποίοι με την ιδιότητα του αναπήρου παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ή αξιωματικοί οι οποίοι έχουν τεθεί σε κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας ή αξιωματικοί που εξαιτίας πολεμικού τραύματος ή νοσήματος που επήλθε λόγω κακουχιών σε πολεμική περίοδο, βρίσκονται σε κατάσταση υπηρεσίας γραφείου.

E. Είναι θύματα πολέμου. Σύμφωνα με το νόμο θύματα πολέμου είναι τα πρόσωπα που λαμβάνουν σύνταξη από πολεμική αιτία. Με τα θύματα πολέμου εξομοιώνονται και τα πρόσωπα τα οποία ως μέλη οικογενειών αξιωματικών και οπλιτών, οι οποίοι απεβίωσαν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας σε ειρηνική περίοδο.

F. Παίρνουν σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ως ανάπηροι ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφυλίου πολέμου.

9) Δαπάνες σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομιάς – επιδικίας – μεσεγγύησης.

Στις προσωπικής φύσεως δαπάνες που αφαιρούνται από το συνολικό εισόδημα του υπόχρεου, δεν αναγνωρίζεται αφαίρεση δαπανών εφόσον το εισόδημα αποκτάται σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομιάς, επιδικίας ή μεσεγγύησης.

Το Υπουργείο Οικονομικών με αποφάσεις του οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζει τα αγαθά, τις υπηρεσίες, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τον υπολογισμό των αφορολογήτων ποσών που ορίζονται στην παράγραφο αυτή. Ακόμα το Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με κοινές τους αποφάσεις, οι οποίες

δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζουν τα δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται για την απόδειξη του ποσοστού της αναπηρίας.

10) Υπολογισμός των αφαιρούμενων δαπανών για τους έγγαμους.

Οι δαπάνες που αφορούν την σύζυγο, η οποία έχει εισόδημα:

- ✓ για τα τέκνα της από προηγούμενο γάμο,
- ✓ για τα χωρίς γάμο τέκνα της,
- ✓ για τους ανιόντες αυτής,
- ✓ για τους αδερφούς της και τις αδερφές της που είναι άγαμοι ή διαζευγμένοι ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα εφτά της εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία, καθώς και
- ✓ για τους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι το δεύτερο βαθμό, αφαιρούνται από το δικό της εισόδημα.

Τρόπος υπολογισμού των αφορολογήτων ποσών μεταξύ συζύγων.

Όταν οι σύζυγοι υποχρεούνται να υποβάλλουν κοινή δήλωση, καθώς και όταν λόγω θανάτου του ενός από τους συζύγους υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις, αν ο ένας από τους συζύγους δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα ή αυτό είναι κατώτερο από το άθροισμα των δαπανών που αφορούν τις δαπάνες της παραγράφου 1, το άθροισμα των δαπανών αυτών ή η διαφορά που προκύπτει δεν προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου.

Εξαιρετικά σε αυτές τις περιπτώσεις η δαπάνη που αφορά τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του ενός συζύγου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν μαζί του και τον βαρύνουν, μεταφέρονται κατά το ακάλυπτο ποσό τους, και προστίθενται στις δαπάνες του άλλου συζύγου για να αφαιρεθούν από το συνολικό εισόδημα.

Όταν ο ένας από τους συζύγους δεν έχει εισόδημα φορολογούμενο ή αυτό που έχει κατώτερο από τη δαπάνη για νοσοκομειακή και ιατρική περίθαλψη που αφορούν αυτόν προσωπικά και τα πρόσωπα που τον βαρύνουν, καθώς και οι οικογενειακές δαπάνες που τον αφορούν, τότε ολόκληρο το ποσό αυτών των δαπανών ή η διαφορά προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου.

Επίσης, με τις ίδιες διατάξεις ορίζεται ότι, όταν το συνολικό ποσό των δαπανών του ενός συζύγου είναι ανώτερο από το φορολογούμενο εισόδημά του, τότε η διαφορά που προκύπτει και μέχρι το άθροισμα των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των οικογενειακών δαπανών, καθώς και του εφάπαξ εκπιπόμενου ποσού δαπάνης λόγω αναπηρίας, τότε προστίθεται με τα ποσά δαπανών του άλλου συζύγου, για να αφαιρεθούν από το συνολικό εισόδημά του.

Προϋποθέσεις για να ληφθούν υπόψη τα ποσά αυτής της δαπάνης:

- ✚ Τα πρόσωπα για τα οποία έγινε η δαπάνη πρέπει να συνοικούν με το φορολογούμενο.
- ✚ Σε περίπτωση που κάποιο πρόσωπο διαμένει προσωρινά σε νοσοκομείο ή κλινική για παροχή νοσηλείας, εξετάζεται αν συγκατοικούσε με το φορολογούμενο πριν εισαχθεί στο νοσοκομείο ή στην κλινική και αν διατηρεί δική του ξεχωριστή από το φορολογούμενο κατοικία.
- ✚ Να έχουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.
- ✚ Να μην επαρκεί το πραγματικό τους εισόδημα για να καλύψει τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψής τους.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι:

- A. Βεβαίωση από την οποία θα προκύπτει:

Ότι το πρόσωπο για το οποίο έγινε η δαπάνη συγκατοικεί με το φορολογούμενο. Και ότι αυτός έχει ή δεν έχει υποχρέωση για υποβολή δικής του φορολογίας εισοδήματος.

Β. Για το ύψος του συνολικού ετήσιου καθαρού πραγματικού εισοδήματος του είτε αυτό φορολογείται είτε απαλλάσσεται με διάκριση αυτού του εισοδήματος κατά πηγή προέλευσης και κατηγορία.

Δικαιολογητικά αναπηρίας του συγκεκριμένου προσώπου εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία. Δικαιολογητικά των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

9.1 Υπολογισμός του φόρου.

Η εξεύρεση του συνολικού εισοδήματος αποτελεί το πρώτο βήμα προσέγγισης της φορολογικής δυναμικότητας των φυσικών προσώπων.

Στο επόμενο βήμα, πριν από την υπαγωγή του συνολικού εισοδήματος εξετάζεται:

- 1) Η προσωπική και η οικογενειακή κατάσταση του φορολογούμενου.
- 2) Η κατηγορία στην οποία κατατάσσονται τα εισοδήματα που αυτός απέκτησε.
- 3) Η επαγγελματική του ιδιότητα ή ο χώρος κατοικίας ή απασχόλησής του.
- 4) Οι δαπάνες, στις οποίες αυτός υποβλήθηκε και από αυτές ορισμένες που ο νομοθέτης κρίνει αξιόλογες και υπολογίζει είτε στο ακέραιο ποσό τους είτε κατά ένα τμήμα τους.

Έπειτα ακολουθείται μικό σύστημα προσέγγισης της φορολογικής ικανότητας του υπόχρεου, για τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων.

Με το σύστημα αυτό:

- 1) Στο πρώτο κλιμάκιο της φορολογικής κλίμακας έχουν συγχωνευθεί τα αφορολόγητα ποσά που αφορούν την προσωπική και οικογενειακή κατάσταση του φορολογούμενου, καθώς και την κατηγορία του εισοδήματος που απέκτησε.
- 2) Αναγνωρίζοντας ορισμένες βασικές δαπάνες που μειώνουν την φοροδοτική ικανότητα του φορολογούμενου, το ποσό τους αφαιρείται από συνολικό εισόδημα του υπόχρεου.
- 3) Αναγνωρίζεται μείωση του φόρου ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών τους, για τους φορολογούμενους που βαρύνουν παιδιά.

Το εισόδημα που απομένει μετά την αφαίρεση των ποσών των μειώσεων και των δαπανών από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου υποβάλλεται σε φόρο με βάση τις ακόλουθες κλίμακες :

Κλίμακα φορολογίας Εισοδήματος 2008				
(α) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ – ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολ. συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
12.000	0	0	12.000	0
18.000	27	4.860	30.000	4.860
45.000	37	16.650	75.000	21.510
Ανω των 75.000	40			
<ul style="list-style-type: none"> • Η κλίμακα (α) εφαρμόζεται με την προϋπόθεση ότι το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες υπερβαίνει το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού δηλούμενου εισοδήματος που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις. • Η κλίμακα (α) εφαρμόζεται και στις ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε οικισμούς με πληθυσμό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, κάτω από χίλιους (1.000) κατοίκους, εκτός αν οι οικισμοί αυτοί έχουν χαρακτηριστεί τουριστικοί τόποι. 				
(β) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ				
Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολ. συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
10.500	0	0	10.500	0
1.500	15	225	12.000	225
18.000	25	4.500	30.000	4.725
45.000	35	15.750	75.000	20.475
Ανω των 75.000	40			

Το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (α) της παραγράφου 1 αυξάνεται κατά χίλια (1.000) ευρώ εάν ο φορολογούμενος έχει ένα τέκνο που τον βαρύνει, κατά δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ εάν έχει δύο τέκνα που τον βαρύνουν, κατά

δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ εάν έχει τρία τέκνα που τον βαρύνουν και κατά χίλια (1.000) ευρώ για καθένα τέκνο πάνω από τα τρία.

Εάν ο ένας σύζυγος δεν έχει εισόδημα ή αυτό που έχει είναι μικρότερο από το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας, το αφορολόγητο ποσό που αφορά τα τέκνα ή η διαφορά που προκύπτει και μέχρι το αφορολόγητο ποσό που αφορά τα τέκνα προστίθεται στο αφορολόγητο ποσό του άλλου συζύγου.

Τα ανωτέρω αφορολόγητα ποσά ισχύουν και για τους φορολογούμενους, που ο φόρος υπολογίζεται με την κλίμακα (β).

9.2 Συμπληρωματικός φόρος ακινήτων.

Αν στο συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα, εκτός από το απαλλασσόμενο εισόδημα από ιδιοκατοίκηση γενικά, το ακαθάριστο ποσό αυτού υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή ενάμισι τοις εκατό (1,5%). Το ποσό του συμπληρωματικού φόρου αυτής της παραγράφου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα. Ειδικώς, ο συντελεστής του πρώτου εδαφίου αυξάνεται σε τρία τοις εκατό (3%) και επιβάλλεται στο ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, εφόσον η επιφάνεια καθεμιάς από αυτές υπερβαίνει τα τριακόσια (300) τ.μ.

9.3 Ειδικός υπολογισμός φόρου.

ΣΤΙΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΟΥ ΙΠΤΑΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ειδικά, ο φόρος στις αμοιβές που αποκτά το ιπτάμενο προσωπικό της πολιτικής αεροπορίας από την παροχή υπηρεσιών σε αεροσκάφη υπολογίζεται με αναλογικό συντελεστή 15% στις αμοιβές που αποκτώνται στο ημερολογιακό έτος 1999 και στα επόμενα.

ΣΤΙΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΑΛΛΟΜΕΝΩΝ

Επίσης ο φόρος στις αμοιβές που αποκτούν οι αξιωματικοί του εμπορικού ναυτικού και το κατώτερο πλήρωμα από την παροχή υπηρεσιών σε εμπορικά πλοία, υπολογίζεται με αναλογικό συντελεστή 9% για τους αξιωματικούς και 6% για το κατώτερο πλήρωμα στις αμοιβές που αποκτώνται στο ημερολογιακό έτος 1999 και τα επόμενα.

Για να εξευρεθεί ο φόρος που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα των αξιωματικών του εμπορικού ναυτικού και του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας, σε περίπτωση που τα πρόσωπα αυτά αποκτούν εκτός από τις αμοιβές τους για τις υπηρεσίες τους σε εμπορικά πλοία ή ως ιπτάμενοι, αντίστοιχα, και εισοδήματα από άλλες πηγές, το ποσό του φόρου που αναλογεί με βάση τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου αθροίζεται με το ποσό του φόρου που αναλογεί επιμεριστικά στα άλλα εισοδήματα του υπόχρεου. Για την εξεύρεση του φόρου που αναλογεί επιμεριστικά στα άλλα εισοδήματα του υπόχρεου επιμερίζεται ο φόρος που προκύπτει στο συνολικό εισόδημα του ανάλογα με τα ποσά των αμοιβών του, ως αξιωματικού των εμπορικών πλοίων ή ως ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας και των άλλων εισοδημάτων.

9.4 Τελικές εκπτώσεις φόρου.

Από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα εκπίπτουν :

- 1) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε από το εισόδημα που υπόκειται σε φόρο μέσα στο ίδιο οικονομικό έτος.
- 2) Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτήν μέχρι όμως του ποσού του φόρου που αναλογεί για αυτό το εισόδημα στην Ελλάδα.

9.5 Καταβολή του φόρου.

Ο φόρος, που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα ή το υπόλοιπο που απομένει μετά τις εκπτώσεις των προηγούμενων παραγράφου, καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η καθεμία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα, αντιστοίχως, από τη βεβαίωση του φόρου. Αν ο φόρος βεβαιώνεται τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο του οικείου οικονομικού έτους, καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η δεύτερη την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου. Αν ο φόρος βεβαιώνεται το μήνα Οκτώβριο του οικείου οικονομικού έτους και μετά, καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου. Αν το συνολικό ποσό της οφειλής, η οποία προκύπτει με βάση την αρχική δήλωση του υπόχρεου, είναι μέχρι το ποσό των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ για τον ίδιο και για τη σύζυγό του αθροιστικά λαμβανόμενο, τούτο θα καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου. Όταν η δήλωση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, παρέχεται έκπτωση ενάμισι τοις εκατό (1,5%) στο συνολικό ποσό της οφειλής και μέχρι του ποσού των εκατόν δεκαοκτώ (118) ευρώ, ανεξάρτητα από τον αριθμό των δόσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο

ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

10.1 Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης.

Κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει φορολογητέο εισόδημα αυτός ή και η σύζυγός του, έχει υποχρέωση να υποβάλλει δήλωση εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημα του υπερβαίνει το ποσό των χιλίων εκατό εβδομήντα πέντε ευρώ (1175) ευρώ.

Υποχρέωση για υποβολή δήλωσης υπάρχει επίσης και όταν το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου είναι μικρότερο από τα χίλια εκατό εβδομήντα πέντε ευρώ (1175) ευρώ, αλλά στο εισόδημα αυτό περιλαμβάνεται και ζημιά από εμπορική επιχείρηση ή γεωργική εκμετάλλευση, την οποία δικαιούται να συμψηφίσει με εισοδήματα του ίδιου και των επόμενων ετών. Παράλειψη του υπόχρεου να επιδώσει μέχρι το τέλος του οικείου οικονομικού έτους δήλωση, η οποία αναγράφει τη ζημιά που προέκυψε στον ίδιο ή τα προηγούμενα αυτού οικονομικά έτη, του στερεί το δικαίωμα να τη συμψηφίσει.

Ειδικώς, προκειμένου για τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία αποκτούν αποκλειστικώς εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, αυτά υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση αν το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημα τους υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων τριακοσίων σαράντα πέντε ευρώ (2345) ευρώ, εφόσον έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα.

Φυσικά πρόσωπα κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, που έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση, εφόσον το ετήσιο καθαρό γεωργικό τους εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων ευρώ (3000) ευρώ και δεν συντρέχει για τα πρόσωπα αυτά μία από τις περιπτώσεις α έως ια αυτής της παραγράφου.

Φυσικά πρόσωπα τα οποία αποκτούν και γεωργικό εισόδημα, χωρίς να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση ανεξάρτητα από το ύψος του καθαρού γεωργικού εισοδήματος που αποκτούν ή το ύψος των επιδοτήσεων που λαμβάνουν ή το ύψος του επιστρεφόμενου φόρου προστιθέμενης αξίας που εισπράττουν.

Αν ο φορολογούμενος κατοικεί στην αλλοδαπή, υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης είναι οι αντιπρόσωποι ή οι πράκτορες του στην Ελλάδα.

Ο φορολογούμενος μπορεί να υποβάλλει την φορολογική του δήλωση ο ίδιος, να την ταχυδρομήσει επί αποδείξει στην αρμόδια Οικονομική Εφορία ή να εξουσιοδοτήσει άλλο πρόσωπο να την υποβάλλει αντί για αυτόν.

10.2 Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή όχι φορολογητέου εισοδήματος.

Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης για τα εισοδήματά τους, ανεξάρτητα από το αν υπόκεινται ή όχι σε φόρο είναι και :

- 1) Οι κύριοι ή κάτοχοι επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή ημιφορτηγού, εκτός από αγροτικό ημιφορτηγό, ή μοτοσυκλέτας από 500 κυβικά εκατοστά και πάνω ή κότερου ή θαλαμηγού ή ακάτου ή αεροσκάφους ή αυτοκινήτου μικτής χρήσης ή αυτοκινήτου τύπου jeep ή σκαφών αναψυχής, καθώς και όσοι έχουν στη διάθεσή τους για τις ατομικές ή οικογενειακές τους ανάγκες τέτοιου είδους μεταφορικά μέσα, τα οποία ανήκουν είτε στη σύζυγό τους είτε στα μέλη που τους βαρύνουν είτε σε εταιρίες στις οποίες αυτοί μετέχουν ως εταίροι, διαχειριστές εταίροι ή είναι πρόεδροι ή διοικητές ή διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι ανώνυμης εταιρίας.
- 2) Όσοι διατηρούν στην προσωπική τους υπηρεσία ένα ή και περισσότερα πρόσωπα ως μισθωτούς όπως π.χ. υπηρέτες, οδηγούς Ι.Χ. αυτοκινήτου, κηπουρούς, κ.τ.λ.
- 3) Όσοι ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα.
- 4) Όσοι μετέχουν σε προσωπική ή περιορισμένης ευθύνης εταιρία ή κοινοπραξία ή κοινωνία ή αστική εταιρία που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα.
- 5) Όσοι έχουν εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων πάνω από πεντακόσια ογδόντα επτά ευρώ (587) ευρώ το έτος.
- 6) Όσοι αγοράζουν ακίνητα ή ανεγείρουν οικοδομή.
- 7) Όσοι διατηρούν δευτερεύουσα κατοικία ή κατοικούν σε οικοδομή πάνω από 150 τετραγωνικά μέτρα. Εξαιρούνται οι κάτοικοι αλλοδαπής εφόσον διατηρούν στην Ελλάδα δευτερεύουσα κατοικία μέχρι 150 τετραγωνικά μέτρα.

8) Όσοι είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, εφόσον λαμβάνουν επιδοτήσεις ποσού άνω των χιλίων τετρακοσίων εξήντα ευρώ (1460) ευρώ, για προϊόντα φυτικής παραγωγής ή δύο χιλιάδων διακοσίων ευρώ (2200) ευρώ για προϊόντα ζωικής παραγωγής. Επίσης, όσοι λαμβάνουν καλλιεργητικά δάνεια πάνω από πέντε χιλιάδες οκτακόσια εβδομήντα ευρώ (5870) ευρώ, ή όταν το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού τους αυτής της κατηγορίας στην τράπεζα την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους υπερβαίνει τα πέντε χιλιάδες οκτακόσια εβδομήντα ευρώ (5870) ευρώ.

9) Όσοι έχουν άδεια της αρμόδιας αρχής να πωλούν αγαθά πλανοδίως ή στις λαϊκές αγορές.

10) Όσοι κατέχουν ή καλλιεργούν ορισμένη έκταση γεωργικής γης, καθώς και όσοι εισπράττουν επιστρεφόμενο φόρο προστιθέμενης αξίας. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η ελάχιστη έκταση, σε σχέση με το είδος της καλλιέργειας, το ύψος του επιστρεφόμενου φόρου και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή αυτής της περίπτωσης.

11) Οποιοσδήποτε, εφόσον προσκληθεί για αυτό εγγράφως από τον αρμόδιο προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας. Στην περίπτωση αυτή ο καλούμενος υποχρεούται να υποβάλλει τις οικείες δηλώσεις μέσα στην προθεσμία 30 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης σε αυτόν της οικείας πρόσκλησης.

10.3 Υπόχρεοι υποβολής δήλωσης για τα εισοδήματα της συζύγου και των ανήλικων παιδιών.

Μετά την σύναψη του γάμου υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης είναι ο σύζυγος και για τα εισοδήματα της συζύγου του. Ο σύζυγος υποβάλλει κοινή δήλωση στην οποία καταχωρούνται σε ιδιαίτερες στήλες τα εισοδήματα κάθε συζύγου και ο φόρος υπολογίζεται χωριστά για καθένα από αυτούς. Σε αυτήν την περίπτωση η δήλωση υπογράφεται και από τους δύο συζύγους.

Οι σύζυγοι έχουν υποχρέωση υποβολής ξεχωριστής δήλωσης όταν :

- Υπάρχει αποδεδειγμένη διάσταση των συζύγων.

- Ο ένας είναι σε κατάσταση πτώχευσης.
- Ο ένας έχει τεθεί σε δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση ή τελεί υπό δικαστική αντίληψη.

Για τα εισοδήματα των ανήλικων παιδιών υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης είναι ο πατέρας ή αν δεν υπάρχει πατέρας ή αυτός έχει χάσει την πατρική εξουσία, την υποχρέωση για υποβολή δήλωσης έχει η μητέρα. Στην περίπτωση αυτή τα εισοδήματα των ανήλικων παιδιών προστίθενται στο εισόδημα του πατέρα ή κατά περίπτωση στο εισόδημα της μητέρας. Σε περίπτωση λύσης του γάμου, διαζυγίου ή θανάτου παύει η υποχρέωση υποβολής κοινής δήλωσης από τους συζύγους. Η υποχρέωση αυτή υπάρχει μόνο εφόσον υφίστανται ο γάμος.

Αυτή η άποψη ενισχύεται ακόμα περισσότερο από το ότι εφόσον η σύζυγος του φορολογούμενου υποχρεώνεται να επιδώσει δική της δήλωση σε περίπτωση μη συμβίωσης με τον σύζυγο της, πολύ περισσότερο πρέπει να επιδώσει χωριστή δήλωση σε περίπτωση οριστικής λύσης του γάμου, δηλαδή στις περιπτώσεις διαζυγίου ή θανάτου του ενός από τους δύο συζύγους. Ομοίως υποβάλλει ιδιαίτερη δήλωση για τα εισοδήματα που απέκτησε πριν από το γάμο της, συνεπώς σε περίπτωση λύσης του γάμου λόγω διαζυγίου, οι σύζυγοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν ξεχωριστές δηλώσεις για ολόκληρο το χρόνο ανεξάρτητα από την ημερομηνία λύσης του γάμου.

Ειδικά, υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης, στις πιο κάτω περιπτώσεις είναι :

- 1) Σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομιάς ή επιδικίας ή μεσεγγύησης, κατά περίπτωση, ο κηδεμόνας ή ο προσωρινός διαχειριστής ή ο μεσεγγυούχος.
- 2) Για τους ανήλικους ή τους δικαστικώς ή νομίμως απαγορευμένους ή αυτούς που βρίσκονται υπό δικαστική αντίληψη, κατά περίπτωση, ο επίτροπος ή ο κηδεμόνας ή ο αντιλήπτορας.
- 3) Σε περίπτωση θανάτου του φορολογούμενου, η κληρονόμοι του για το σύνολο του εισοδήματος που απέκτησε μέχρι τη χρονολογία του θανάτου του.
- 4) Στην περίπτωση που το εισόδημα του ενός συζύγου προέρχεται από αστική ή ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη ή περιορισμένης ευθύνης εταιρία ή κοινοπραξία στην

οποία συμμετέχει και ο άλλος σύζυγος, αυτό προστίθεται στα εισοδήματα του συζύγου ο οποίος έχει το μεγαλύτερο ποσό συνολικού εισοδήματος από όλες τις πηγές και φορολογείται στο όνομα του.

Αν οι σύζυγοι έχουν ίσο ποσό συνολικού εισοδήματος τότε το εισόδημα της συζύγου από αυτή τη συμμετοχή της προστίθεται στα εισοδήματα του συζύγου της και φορολογείται στο όνομα του.

Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται για το εισόδημα των συζύγων το οποίο προέρχεται από εταιρίες στις οποίες αυτοί συμμετέχουν εφόσον :

- ✓ Η εταιρία έχει συσταθεί σύμφωνα με το νόμο 328/1976.
- ✓ Η συμμετοχή οποιουδήποτε από τους συζύγους είναι συνέπεια κληρονομικού δικαιώματος.
- ✓ Οι σύζυγοι συμμετείχαν στην εταιρία κατά τα δύο τουλάχιστον αμέσως προηγούμενα έτη, από το χρόνο τέλεσης του γάμου τους.
- ✓ Η εταιρία προήλθε από τη συγχώνευση των ατομικών επιχειρήσεων των συζύγων, οι οποίες λειτουργούν ως αυτοτελείς επιχειρήσεις κατά τα δύο τουλάχιστον αμέσως προηγούμενα έτη από το χρόνο τέλεσης του γάμου τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11^ο

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

11.1 Πως και πότε υποβάλλεται η δήλωση.

Η δήλωση υποβάλλεται, σε δύο αντίτυπα, αυτοπροσώπως από τον υπόχρεο ή από πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί από αυτόν ή ταχυδρομείται επί αποδείξει στον

προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, που είναι αρμόδιος μέχρι την 1η Μαρτίου του οικείου οικονομικού έτους.

Κατ' εξαίρεση η δήλωση υποβάλλεται :

A) Μέχρι την 1η Απριλίου του οικείου οικονομικού έτους, όταν μεταξύ των εισοδημάτων του φορολογούμενου περιλαμβάνεται και γεωργικό εισόδημα ή εισόδημα από εκμίσθωση ή δωρεάν παραχώρηση γεωργικής γης.

B) Μέχρι τις 16 Απριλίου του οικείου οικονομικού έτους, όταν μεταξύ των εισοδημάτων του φορολογούμενου περιλαμβάνονται και κέρδη από ατομικές εμπορικές γενικά επιχειρήσεις, ή από την ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος, όταν τηρούνται βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και εφόσον η διαχειριστική τους περίοδος λήγει μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο.

Γ) Μέχρι τις 2 Μαΐου του οικείου οικονομικού έτους όταν μεταξύ των εισοδημάτων του φορολογούμενου περιλαμβάνεται :

I. Εισόδημα από συμμετοχή σε εταιρία ή κοινοπραξία ή κοινωνία που δεν τηρούν βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. καθώς και εισόδημα από συμμετοχή σε εταιρία ή κοινοπραξία ή κοινωνία που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή αν αυτές έχουν ως αντικείμενο εργασιών την αντιπροσώπευση ή πρακτόρευση ασφαλιστικών εταιριών ή τη μεσιτεία ασφαλειών, καθώς και την πρακτόρευση ή αντιπροσώπευση τραπεζών ή αν αυτές συμμετέχουν σε εταιρία ή κοινοπραξία που τηρεί τρίτης κατηγορίας βιβλία του Κ.Β.Σ. και εφόσον η διαχειριστική περίοδος λήγει μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο του προηγούμενου ημερολογιακού έτους. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να επεκτείνεται η εφαρμογή της διάταξης της υποπερίπτωσης αυτής και σε ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων, των οποίων ο προσδιορισμός του εισοδήματος εξαρτάται, κατά κύριο λόγο, από την εκκαθάριση δοσοληπτικών λογαριασμών μεταξύ αυτών και επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., στα οποία εμφανίζονται αυτοί οι λογαριασμοί.

II. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

III. Εισόδημα που προέκυψε στο εξωτερικό.

IV.Εισόδημα από αμοιβές ως αξιωματικού ή κατώτερου πληρώματος εμπορικών πλοίων.

V.Εισόδημα που προέκυψε στην ημεδαπή, εφόσον ο φορολογούμενος δεν κατοικεί ούτε διαμένει σε αυτήν.

Δ) Μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται από την παράγραφο αυτήν για τα από κάθε πηγή εισοδήματα του δικαιούχου, του έτους είσπραξης ή απόκτησης των εισοδημάτων από :

I. μισθώματα ακινήτων γενικά που καταβάλλονται αναδρομικώς με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση.

II. κάθε είδους αποδοχές και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικώς με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, καθώς και από πρόσθετες αμοιβές και αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους δικαιούχους σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται.

III. διατροφή που καταβάλλεται αναδρομικώς με βάση δικαστική απόφαση και

IV.υπηρεσίες ελευθέρου επαγγέλματος που αντιπροσωπεύουν εργασίες δύο ή περισσότερων ετών και καταβάλλονται μεταγενέστερα.

Ε) Όταν η διαχειριστική περίοδος είναι υπερδωδεκάμηνη, υποβάλλονται δύο δηλώσεις, μία για τη δωδεκάμηνη περίοδο και μία για την μικρότερη περίοδο, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται για την υποβολή της δήλωσης της δωδεκάμηνης περιόδου.

Η υποβολή της δήλωσης πραγματοποιείται ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του αριθμού φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) του φορολογουμένου με αρχή, για το ψηφίο 1, τις ημερομηνίες που αναφέρονται στις παραπάνω περιπτώσεις και ολοκληρώνεται μέσα σε 11 εργάσιμες ημέρες, εκτός των υποπεριπτώσεων β, γ, δ και ε της περίπτωσης Γ που ολοκληρώνεται σε 22 εργάσιμες ημέρες.

ΣΤ) Στην περίπτωση θανάτου του φορολογούμενου η προθεσμία υποβολής της δήλωσης παρατείνεται για 6 μήνες από την ημερομηνία του θανάτου του υπόχρεου, εφόσον η λήξη της προθεσμίας αυτής συμπίπτει με ημερομηνία πριν από την παρέλευση 6 μηνών από το θάνατο του υπόχρεου φορολογούμενου.

Μετά την παρέλευση της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο αυτή και σε κάθε περίπτωση πριν από την καταχώρηση στο οικείο βιβλίο του φύλλου ελέγχου επιτρέπεται η επίδοση αρχικής ή συμπληρωματικής δήλωσης για την οποία επιβάλλεται και ο οριζόμενος πρόσθετος φόρος. Αρχική ή συμπληρωματική δήλωση για τα εισοδήματα τα οποία έχουν περιληφθεί στο φύλλο ελέγχου, η οποία επιδίδεται μετά την καταχώρηση της στα τηρούμενα από τον προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας βιβλία είναι απαράδεκτη και δεν παράγει έννομο αποτέλεσμα.

11.2 Η δικαιολόγηση των τεκμηρίων.

Ο φορολογικός νόμος δίνει στους φορολογούμενους την δυνατότητα να δικαιολογήσουν το γεγονός ότι ξόδεψαν χρήματα περισσότερα χρήματα από το εισόδημα που δήλωσαν.

Έτσι ορίζεται ο οικονομικός έφορος οφείλει κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς μεταξύ του εισοδήματος που δηλώθηκε και του εισοδήματος που προέκυψε τεκμαρτώσ να λάβει υπόψη του τα χρηματικά ποσά που ο φορολογούμενος έχει γράψει στην δήλωση του, με τα οποία η διαφορά καλύπτεται ολοσχερώς ή περιορίζεται κατά ένα ποσό. Τα ποσά αυτά μπορεί ο φορολογούμενος να τα γράψει είτε στην αρχική δήλωση του είτε σε συμπληρωματική δήλωση την οποία θα υποβάλλει μεταγενέστερα. Ο φορολογικός νόμος απαριθμεί ενδεικτικώς με ποια χρηματικά μπορεί ο φορολογούμενος να δικαιολογήσει τα τεκμήρια. Αυτό σημαίνει ότι ο φορολογούμενος μπορεί να επικαλεσθεί και οποιοδήποτε άλλο χρηματικό ποσό που δεν αναφέρεται στον νόμο.

Τα ποσά τα οποία λαμβάνονται υπόψη για την δικαιολόγηση του πόθεν έσχες είναι:

--Πραγματικά εισοδήματα που απαλλάσσονται του φόρου ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο. Τέτοια εισοδήματα είναι οι τόκοι καταθέσεων, οι τόκοι ομολόγων του Δημοσίου κτλ.

--Χρηματικά ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα, όπως είναι το εφάπαξ που πήρε ο φορολογούμενος ή η αποζημίωση λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας.

--Χρηματικά που προέρχονται από την διάθεση περιουσιακών στοιχείων, τα οποία ανήκουν στον φορολογούμενο. Τα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να είναι άυλα, όπως φήμη και πελατεία, σήματα, κτλ.. Ακόμη λαμβάνεται υπόψη το τίμημα που εισπράττεται από την πώληση του δικαιώματος επικαρπίας ή ψιλής κυριότητας.

--Εισαγωγή ελεύθερου συναλλάγματος, το οποίο δεν εκχωρείται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος. Στην περίπτωση αυτή πρέπει υποχρεωτικά να υποβάλλονται τα πρωτότυπα των μοναδικών βεβαιώσεων εισαγωγής του συναλλάγματος .

Αν η εισαγωγή του συναλλάγματος προκύπτει από την οποιασδήποτε εμπορικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας στο εξωτερικό, πρέπει για την δραστηριότητα αυτή να έχει υποβληθεί στην Ελλάδα, εκτός αν έχει υποβληθεί δήλωση στην αλλοδαπή.

--Δάνεια που έχουν εισπραχθεί από τον φορολογούμενο, η λήψη των οποίων αποδεικνύεται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαια χρονολογία. Ειδικά όταν πρόκειται για την κάλυψη διαφοράς, η οποία προκύπτει από την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, πχ. αγορά ακινήτων, το ποσό του δανείου λαμβάνεται υπόψη εφόσον η σχετική σύμβαση του δανείου έχει συνταχθεί πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης αγοράς.

--Δωρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών για την οποία η σχετική δήλωση έχει υποβληθεί ως την λήξη του έτους που πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

--Διάφορα άλλα χρηματικά ποσά τα οποία αυξάνουν την περιουσία του φορολογούμενου και της οικογένειάς του, όπως είναι κέρδη από λαχεία, χρηματικά βραβεία, κτλ.

Μπορεί ακόμη ο φορολογούμενος να δικαιολογήσει τα τεκμήρια επικαλούμενος δωρεά χρημάτων που έλαβε από οποιοδήποτε πρόσωπο ή γονική παροχή. Μεγαλύτερη ευχέρεια δικαιολόγησης των τεκμηρίων δίδεται με την γονική παροχή. Γονική παροχή όμως γίνεται από τους γονείς προς τα παιδιά, δηλαδή μόνο τα παιδιά μπορούν να δικαιολογήσουν τα τεκμήρια με την επίκληση γονικής παροχής. Με την γονική παροχή μπορεί να δικαιολογηθεί πολύ υψηλή τεκμαρτή δαπάνη, με την καταβολή ελάχιστου φόρου. Ακόμη μπορεί να επικαλεσθεί κέρδη από λαχεία, Προ-πο, Λόττο, Στοίχημα, κτλ. το εφάπαξ που έλαβε ή την αποζημίωση λόγω καταγγελίας της σύμβασης

εργασίας και κάθε άλλο έσοδο που φορολογείται αυτοτελώς ή απαλλάσσεται του φόρου.

Επίσης ο φορολογούμενος μπορεί να δικαιολογήσει τα τεκμήρια με το εισόδημα που δήλωσε και ακόμη με οποιοδήποτε έσοδο απέκτησε το οποίο απηλλάγη του φόρου ή φορολογήθηκε με ειδικό τρόπο. Για την κάλυψη ή τον περιορισμό της τεκμαρτής δαπάνης λαμβάνονται υπόψη τα χρηματικά ποσά που προέρχονται από την πώληση οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου, πχ. αυτοκινήτου, οικίας, καταστήματος, γραφείου, οικοπέδου, αγροτεμαχίου, ή από την εκχώρηση άυλου περιουσιακού στοιχείου, όπως είναι η φήμη και πελατεία, το σήμα κτλ. Επίσης μπορεί ο φορολογούμενος να επικαλεσθεί το έσοδο το οποίο έχει εισπράξει από την πώληση του δικαιώματος επικαρπίας ή ψιλής κυριότητας ή τους τόκους που έχει εισπράξει από οποιασδήποτε μορφής κατάθεση. Αν εκποιήσει χρεόγραφα, όπως μετοχές, ομόλογα ή έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου, για την δικαιολόγηση της τεκμαρτής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη μόνο η διαφορά μεταξύ του τμήματος αγοράς και του τμήματος πώλησης- εκτός αν τα περιουσιακά αυτά στοιχεία τα είχε πριν το 1988, οπότε θα επικαλεσθεί ολόκληρο το τίμημα της πώλησής τους.

11.3 Ανάκληση της δήλωσης.

Ο φορολογικός νόμος παρέχει της φορολογούμενους την ευχέρεια να ανακαλέσουν την δήλωση που υπέβαλλαν αν εκ των υστέρων διαπίστωσαν λάθη στην σύνταξή της. Έτσι στο φορολογικό νόμο ορίζεται ότι η δήλωση αποτελεί δεσμευτικό τίτλο για τον φορολογούμενο, μπορεί της για λόγους συγγνωστής πλάνης να την ανακαλέσει εν όλο ή εν μέρει φέροντας και το βάρος της απόδειξης των πραγματικών περιστατικών που την συνιστούν. Η ανάκληση γίνεται με την υποβολή της δήλωσης μέσα στο οικείο οικονομικό έτος στον προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας με την οποία ανακαλείται η φορολογητέα ύλη ή τεκμαρτή και πραγματική δαπάνη ή οποιοδήποτε προσδιοριστικό της δαπάνης στοιχείο προκειμένου να προσδιοριστεί το εισόδημα με βάση τα τεκμήρια. Στην περίπτωση απόρριψης της ανάκλησης επιδίδεται από τον Προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, με απόδειξη, γνωστοποίηση της στον φορολογούμενο, ο οποίος μπορεί να την προσβάλει

προσφεύγοντας μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επίδοση ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου. Αν η ανακλητική δήλωση, υποβληθεί σε χρόνο μεταγενέστερο του οικείου οικονομικού έτους, ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, υποχρεούται να γνωστοποιήσει στον φορολογούμενο, με απόδειξη ότι η ανάκληση δεν γίνεται δεκτή, λόγω παρόδου του οικείου οικονομικού έτους και ο φορολογούμενος μπορεί να προσφύγει μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της γνωστοποίησης της ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου το οποίο αποφαινεται στην ουσία. Η συζήτηση της προσφυγής προσδιορίζεται κατά προτίμηση μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από την κατάθεση της προσφυγής. Ανάκληση δήλωσης με σκοπό την ανατροπή οριστικής και αμετάκλητης φορολογικής εγγραφής είναι ανεπίτρεπτη.

11.4 Αρμόδιος προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας.

Αρμόδιος για την παραλαβή των δηλώσεων και τον έλεγχό τους, την εξακρίβωση αυτών που δεν έχουν επιδώσει δηλώσεις και γενικά για την επιβολή του φόρου είναι ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας της κατοικίας του φορολογούμενου. Κατ' εξαίρεση :

- 1) Για τα πρόσωπα που ασκούν ατομικώς εμπορική επιχείρηση γενικά ή ελευθέριο επάγγελμα, αρμόδιος είναι κατά περίπτωση, ο κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης, προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. της έδρας της κύριας επιχείρησης τους ή του κύριου επαγγέλματος τους.
- 2) Για τα πρόσωπα που είναι κάτοικοι αλλοδαπής και έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση στην Ελλάδα αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ.

Κατοίκων Εξωτερικού. Εάν αυτά τα πρόσωπα συμμετέχουν σε εταιρίες, κοινωνίες και κοινοπραξίες ή σε λοιπά νομικά πρόσωπα που έχουν έδρα στην Ελλάδα, με εξαίρεση τις ανώνυμες εταιρίες, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., ο οποίος είναι αρμόδιος για τη φορολογία του εισοδήματος του εκπροσώπου στην Ελλάδα αυτών των φυσικών προσώπων.

3) Για σχολάζουσα κληρονομιά ή σε περίπτωση θανάτου του υπόχρεου πριν από την επίδοση της δήλωσης, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας στην οποία κατοικούσε ο κληρονομούμενος ή βρισκόταν η έδρα της ατομικής επαγγελματικής του εγκατάστασης πριν από το θάνατο του.

4) Για τα πρόσωπα που κατοικούν ή διαμένουν στην αλλοδαπή καθώς και των προξενικών υπαλλήλων του Κράτους, που υπηρετούν στο εξωτερικό, μπορεί να επιδίδονται και στην προξενική αρχή του τόπου διαμονής τους. Οι δηλώσεις αυτές πρέπει να διαβιβάζονται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

Στις περιπτώσεις όπου έχουμε εκπρόθεσμη δήλωση, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. στην περιφέρεια της οποίας ο φορολογούμενος έχει την κατοικία του ή την έδρα της επιχείρησής του κατά το χρόνο της υποβολής της δήλωσης, εκτός αν έχει επιληφθεί της φορολογίας ο πριν από την υποβολή της δήλωσης προϊστάμενος της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

11.5 Αλλαγή κατοικίας ή έδρας.

Στην περίπτωση που ο φορολογούμενος αλλάξει την κατοικία ή την κύρια διαμονή του έχει υποχρέωση να υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση του νόμου 1599/1986 στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδιος πριν από την αλλαγή κατοικίας, για τον τόπο της νέας κατοικίας ή της διαμονής. Σε περίπτωση αλλαγής της έδρας της κύριας επιχείρησης ή του επαγγέλματος του φορολογούμενου. Ο φορολογούμενος οφείλει να γνωστοποιήσει στον αρμόδιο προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. πριν τη μεταφορά της έδρας με δήλωση του την έναρξη, μεταβολή ή παύση των εργασιών του καθώς και οποιαδήποτε αλλαγή της επωνυμίας ή του τόπου της επαγγελματικής του

εγκατάστασης. Η δήλωση, στην περίπτωση αλλαγής της έδρας ή του τόπου της επαγγελματικής εγκατάστασης υποβάλλεται μέσα σε 10 ημέρες αφότου έγινε η αλλαγή.

Στην περίπτωση που ο φορολογούμενος δεν υποβάλλει δήλωση για την αλλαγή κατοικίας ή έδρας τότε αρμόδιος επιλαμβάνεται για την επιβολή του φόρου ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδιος πριν από τη μεταβολή.

11.6 Δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται.

Όλα τα δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με την ετήσια δήλωση της φορολογίας εισοδήματος πρέπει να είναι διατυπωμένα στην Ελληνική γλώσσα. Αν ο εκδότης αυτών των δικαιολογητικών είναι αλλοδαπός, γενικά, μαζί με καθένα από αυτά τα δικαιολογητικά πρέπει να υποβάλλεται και μετάφρασή του στα Ελληνικά.

Η μετάφραση αυτή μπορεί να γίνεται από οποιαδήποτε Αρχή, γενικά ή πρόσωπο που έχει το σχετικό δικαίωμα.

Η υποβολή των πιο πάνω δικαιολογητικών γίνεται με τα πρωτότυπα των σχετικών τιμολογίων ή αποδείξεων.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται σε κάθε περίπτωση καθορίζονται είτε απευθείας από διάταξη του νόμου, είτε από υπουργικές αποφάσεις και διαταγές. Αν κάποιο δικαιολογητικό που απαιτείται έχει συνυποβληθεί με δήλωση προηγούμενου οικονομικού έτους, η οποία υποβλήθηκε στην ίδια φορολογική αρχή, μπορεί να γίνει σχετική ρητή αναφορά.

11.7 Προκαταβολή φόρου.

Με βάση τη φορολογική δήλωση που υποβάλλεται από τον φορολογούμενο, η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) υπολογίζει το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα που αποκτήθηκε από τον υπόχρεο στο προηγούμενο ημερολογιακό ή

διαχειριστικό κατά περίπτωση έτος και επιπλέον ποσό ίσο προς το μισό του φόρου αυτού ως προκαταβολή για το φόρο εισοδήματος του διανυόμενου οικονομικού έτους.

Η προκαταβολή αυτή η οποία ονομάζεται και προείσπραξη φόρου, εκπίπτει από τον οφειλόμενο φόρο του επόμενου οικονομικού έτους και αν ο φορολογούμενος δεν οφείλει το επόμενο έτος, ο φόρος τότε ή η προκαταβολή επιστρέφεται. Προϋπόθεση για την προκαταβολή φόρου είναι η κτήση εισοδημάτων μέσα στο διανυόμενο οικονομικό έτος, τα οποία θα φορολογηθούν στο επόμενο έτος. Στην αντίθετη περίπτωση όπου είναι βέβαιο ότι κατά το διανυόμενο έτος δεν θα αποκτηθεί εισόδημα λόγω π.χ. πωλήσεις ή κατεδαφίσεις των οικοδομών του φορολογούμενου, παύσης των εργασιών της επιχείρησης του φορολογούμενου, κ.λ.π., η προκαταβολή φόρου τότε δεν υπολογίζεται.

Εάν στη φορολογική δήλωση του υπόχρεου περιλαμβάνονται και εισοδήματα για τα οποία ο φόρος παρακρατείται στην πηγή όπως είναι το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, τότε το ποσό της προκαταβολής μειώνεται κατά το ποσό του φόρου ο οποίος προβλέπεται ότι θα παρακρατηθεί μέσα στο διανυόμενο έτος από την πηγή. Επειδή είναι δύσκολο να προβλεφθεί επακριβώς ο φόρος ο οποίος θα παρακρατηθεί για αυτό και το ποσό της προκαταβολής φόρου μειώνεται κατά το ποσό του φόρου ο οποίος παρακρατήθηκε στο προηγούμενο οικονομικό έτος.

Ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. έχει το δικαίωμα να αυξήσει το παραπάνω ποσό προκαταβολής του φόρου εάν μετά από έλεγχο διαπιστώσει διαφορά στο φορολογητέο εισόδημα του φορολογούμενου και συνεπώς και στο φόρο πάνω στον οποίο υπολογίστηκε αρχικά η προκαταβολή.

11.8 Μείωση προκαταβλητέου φόρου.

Σε περίπτωση που τυχόν μειωθεί το εισόδημα κατά ποσοστό 25% και πάνω, ο φορολογούμενος δικαιούται να ζητήσει με αίτηση του την μείωση του φόρου που βεβαιώθηκε. Η αίτηση υποβάλλεται μέχρι το τέλος του μήνα Σεπτεμβρίου του οικονομικού έτους στο οποίο έγινε η βεβαίωση και αφορά το ποσό του φόρου για τις δόσεις που δεν έγιναν ληξιπρόθεσμες κατά το χρόνο της υποβολής της αίτησης. Κατά

την εκτίμηση της μείωσης του εισοδήματος από εμπορικές γενικά επιχειρήσεις ή από γεωργικές εκμεταλλεύσεις ή από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος, λαμβάνονται ενδεικτικά υπόψη :

- 1) Το ποσό των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης στην τρέχουσα διαχειριστική περίοδο, συγκρινόμενο με τα ακαθάριστα έσοδα της αντίστοιχης περιόδου του προηγούμενου διαχειριστικού έτους.
- 2) Το ποσοστό των δαπανών και εξόδων διαχείρισης επί των ακαθάριστων εσόδων της τρέχουσας διαχειριστικής περιόδου σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου.
- 3) Οι ουσιώδεις μεταβολές που τυχόν επήλθαν στους παράγοντες διαμόρφωσης του μικτού κέρδους της επιχείρησης κατά την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο σε σχέση με την προηγούμενη.
- 4) Κάθε άλλο στοιχείο από το οποίο πιθανολογείται μείωση του κέρδους της τρέχουσας χρήσης.

Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. προβαίνει στην επαλήθευση της αίτησης που του υποβλήθηκε και υποχρεούται, μέσα σε προθεσμία 3 μηνών από την υποβολή της, να ανακοινώσει στο φορολογούμενο τα αποτελέσματα του ελέγχου. Αν διαπιστώσει ότι το εισόδημα μειώθηκε πραγματικά κατά 25%, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. προβαίνει στην έκπτωση αναλόγου, με τη μείωση που επήλθε, ποσού φόρου από τις επόμενες δόσεις που οφείλονται.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ, Χ. ΣΤΑΓΓΕΛ
ΕΚΔ. Δ' 2000 ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ
- 2) ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ “ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Ι” Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ Σ.Δ.Ο. ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
Ε. ΡΟΛΑΚΗΣ
- 3) ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ “ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΙΙ” Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ Σ.Δ.Ο. ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
Ε. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ
- 4) ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ “ΛΟΓΙΣΤΗΣ”
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ
- 5) ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2008 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

- 6) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΟΙ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ-ΚΑΤΟΥΔΗ
« ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ»
- 7) INTERNET